

GÖZ AÇIP
KAPAYINCAYA

Sadık Erdoğan

Türkiye Barolar Birliği Yayınları: 351

Göz Açıp Kapayınca

ISBN: 978-605-9446-62-4

Yayıncı Sertifika No: 15566

© Türkiye Barolar Birliği

Kapak Tasarımı ve Arka Kapak:
Turgut Derbeder

Desenler:
Ünsal Pirođlu
Erol Oral

Birinci Baskı: Aralık 2017, Ankara

Türkiye Barolar Birliği
Ođuzlar Mah. Barış Manço Cad.
Av. Özdemir Özok Sokađı No: 8
06520 Balgat - ANKARA
Tel: (312) 292 59 00 (pbx)
Faks: 312 286 55 65
www.barobirlik.org.tr
yayin@barobilik.org.tr

Baskı
Şen Matbaa
Özveren Sokađı 25/B
Demirtepe-Ankara
(0312. 229 64 54 - 230 54 50)

Sertifika No: 14251

Kitapta dile getirilen görüşler yazara
aittir ve Türkiye Barolar Birliği'nin
sorumluluğunda deđildir.

TÜRKİYE BAROLAR BİRLİĞİ

GÖZ AÇIP KAPAYINCAYA

Sadık Erdoğan

Sevgili Torunlarım Atlas ve Alaz'a,

İÇİNDEKİLER

YAZARIN HAYAT ÖYKÜSÜ	11
-----------------------------	-----------

ÖNSÖZLER

-Metin Feyzioğlu	15
-Erol Ertuğrul	17
-Ömer Çiftçi	21

1. KISIM

YAŞANTIM	25
-----------------	-----------

2. KISIM

İLK ŞİİRLERİ	69
---------------------	-----------

İNSANLAR YAŞADIKÇA	70
KAHROLDUK.....	72
SENİ HER AN SEVEBİLİRİM	73
İSTEMEDİLER.....	74
H İ K A Y E	76
SENSİZLİK	78
DÜNYA	79
NE	80
SEVDA.....	81
ŞEY	82
ZİRDELİ.....	83
KIŞAĞACI.....	84
BAKIŞ MENZİLİNİN EPEYCE DIŞINDAYIM	85

SİĞİN BENİM LİMANIMA	86
ELDE DEĞİL	87
YEŞİLE ÖZLEM.....	88
UMUTLARIMI TANRIYA ATTIM.....	90
YALVARIŞ.....	91
VAZGEÇEMEDİĞİM	92
(Cebecili Kız).....	92
İNANIN.....	94
İSYAN	95
TANRI BENİ UNUTTU.....	96
AHMEDE MEKTUPLAR	97
ÖLÜRSEM	99
UNUTALIM.....	100
ESKİ BİR HİKAYE.....	101
BİR İNANSANIZ	104
GEL ETME.....	106
ALAY	108
GEÇENİN SINIRI	109
KIRINTISIZ BİR YAŞANTI İSTİYORUM	111
ÇOCUK	113

3. KISIM

NELER DEDİLER	115
----------------------	------------

4. KISIM

SON ŞİİRLERİ	125
SON ŞİİRLER ÜZERİNE	126
ALTI OKKA.....	127

ŞEYTAN	128
ZAMANLAMA HATASI	130
YAŞAMAK.....	132
KALMADI.....	133
HAYDİ GEL.....	135
SOFRA.....	136
KARAKEDİ.....	138
ÖTE Mİ	140
ÇARŞAF ÖRTELİM.....	141
NETAMELİ NAMUSSUZ.....	142

5. KISIM

SEVGİLİ EŞİM AYŞE NERMİN VE KIZLARIM CANAN'A VE ASLI'YA	145
AYŞE'YE	146
CANAN'A.....	147
ASLI'YA	148

6. KISIM

FOTOĞRAFLAR	149
--------------------	------------

YAZARIN HAYAT ÖYKÜSÜ

1 Ocak 1946 doğumluyum. 1963 yılında Nevşehir Lisesi'ni bitiren 8 öğrenciden birisiydim. Ankara Hukuk Fakültesi'ni kazandım.

Milliyet Gazetesi muhabirliği yaptım. Yerel gazetelerde öykü, şiir, köşe yazıları yazdım. Sonraları şiir yönünde devamlı uğraşlarım oldu. Çok yarışmada ödül kazandım. Antoloji ve sanat dergilerinde şiirlerim yayınlandı. Basılı şiir kitaplarım ve anı kitabım var.

Şiir kitaplarım:

1-Kutuplarda Bahar 1966

2-Ölümsüzlüğün İlk Harfi 1967

3-Yeryüzü Seninle Güzel 1968

4-Kış Ağacı 1968

5-Şiirlerim 1970

6-Gül Yağmuru 1974

7-Kış Ağacı Tıpkıbasım 2001

8-Anı Kitabım Kedi Hukuku Yedi 2015 Ankara Barosu Yayınları

Meşhur 1968 kuşağındam. 1968 fakülte boykotlarında önemli rol üstlendim.

1970 Ceride-i Kantar başkanıydım. Aynı yıl fakülteyi bitirdim. Askerliğimi tank asteğmen olarak yaptım.

1973 Mayıs ayından beri Ankara'da avukatlık yapıyorum. Eşim Ayşe Nermin Erdoğan avukattır. Kızlarımdan Canan Bilkent Uluslararası İlişkiler'i, Aslı ODTÜ İşletme bölümünü bitirdiler. Atlas ve Alaz isimli iki torunum var.

1980'de Muammer Aksoy baro başkanıydı. 2 yıl baro başkan yardımcılığı görevini üstlendim.

Değişik zamanlarda Ankara Barosu ve Türkiye Barolar Birliği dergilerinin yayın kurulu başkanlıkları ve üyeliklerini yaptım. Uzun süre Türkiye Barolar Birliği delegesi olarak seçildim. Birlik saymanlığı görevini ve Türk Hukuk Kurumu Yönetim Kurulu üyeliği ve saymanlığı görevlerini yaptım.

Baronun ve başka kurumların yarışmalarında seçici kurul üyeliklerinde (Akşam Gazetesi, Şinasi Özdenoğlu yarışmaları gibi) bulundum.

Şair Hukukçular Antolojisinin hazırlanmasında çok emeğim geçti.

"Şiir Akşamüstleri" programını uzun süre düzenledim ve sundum.

Türkiye Barolar Birliği'nde Faruk Erem Köşesi'nin, Ankara Barosu'nda Hukuk Müzesi'nin yaratılmasında katkıları var.

Kıbrıs ve Ermeni sorunu üzerinde baronun uzun süre çalışmasını, yönetim kuruluyla beraber sağladım ve konferanslar düzenledim. Bu konularda kitaplar yayınlanmasına olanak sağladım.

Sivas Davası ile ilgili Av. Şanal Sarıhan'ın yazdığı iki ciltlik çalışma ve Av. Uğur Uzer-Av. Mehmet Cengiz'in birlikte hazırladıkları "Ermeni Sorunu ve Kıbrıs Sorunu" adlı çalışmalar ve Av. Semih Güner'in "Avukatlık Mevzuatı" isimli çalışmaları özel eserlerdir.

Karadeniz Barolar Birliği Başkanlığı görevine seçildim (Türkiye, Bulgaristan, Arnavutluk, Romanya, Moldova, Rusya, Ukrayna, Gürcistan, Azerbaycan barolarının oluşturduğu birlik).

ABAYS'ın Gölbaşı'nda, sahip olduğu ve işlettiği yer satılmak üzereyken yönetim kuruluyla beraber satışı engelledim ve 1/3 hisseyi Dedeman Grubu'ndan, yardımlaşma sandığına aldım. Sonraki yıllarda gelen yönetimlerin yardımı ve çalışmasıyla da bugünkü güzel durumuna geldi.

Yine yönetim kuruluyla beraber Abays'ın hizmetine aldığımız doktorlarla ciddi bir sağlık yardımını adliyede başlattım.

Bana ve Ankara Barosu'na bu güzel hizmetleri katkı sunarak yapan yönetim kurulu üyelerim Uğur Uzer, Ömer Çiftçi, Ege-men Tomak, Hayrettin Kent, Mehmet Cengiz, Cumhuriyet Bozkurt, Samiye Eyüboğlu, Emine Ergül, Hakan Çınar, Taner Ünlü; disiplin kurulu üyelerim Hasan Dülgeroğlu, Kaya Köseoğlu, Hamit Baykara, Abidin Şahin, Kemal Ergün ve denetim kurulu üyelerim Fikret Aydın, Zekiye Karacaboz ve Mesut Sönmez'e tekrar tekrar teşekkür ediyorum.

Kitabın basımını sağlayan TBB Yönetim Kurulu'na ve başkanı Prof. Dr. Metin Feyzioğlu'na, TBB müdürlerinden Necati Kaya'ya, bu eserimi tamamlarken bana yardımlarını devamlı ve ilgiyle yapan Zarif Dalkıran ve Hakkı Güneş Savran'a teşekkür ediyorum.

Ayrıca doktorlarım Bekir Sıtkı Cebeci, Sadi Güleç, Alper Canbay, Nesrin Toydemir, Cengiz Yavuz, Erciyes Özdemir, Remzi Sağlam, A. Vicdani Doyum'a yaşantım açısından sonsuz teşekkürlerimi sunuyorum.

Av. Sadık ERDOĞAN

Atatürk Bulvarı 117/15 Kızılay / ANKARA

0532 313 10 94

ÖNSÖZ

*“Göz açıp kapayıncaya” neler olmaz ki...
Acı tatlı anılar geçit yapabilir mesela...*

Üniversite koridorlarından adliye koridorlarına uzanabilir hemen ardından bir şiirin derinliğinde gezinebilirsiniz.

Meslektaş olmandan onur duyduğum Avukat Sadık Erdoğan, içeriğine çok yakışan bir adla kaleme aldığı bu kitapta sadece şair yanını konuşturmakla kalmamış, aynı zamanda okuyucusunu Türkiye'nin ve avukatlık tarihinin yakın geçmişine götüren bir örgü yaratmış.

İnsan hakları, demokrasi, hak ve hukuk mücadelesiyle geçen 44 yıllık avukatlık mesleğini; vatan tutkusuyula, insan sevgisiyle, aile ve dostluk ilişkileriyle harmanlamış; şiirle, sanatla beslemiş gerçek bir Cumhuriyet aydınıdır Sadık Erdoğan.

Avukatlık mesleğine ve avukata hizmette bir an bile geri durmayan; Ankara Barosu Başkanlığı, TBB Yönetim Kurulu Sayman Üyeliği gibi zor görevlerin altından başarıyla kalkan Sadık Erdoğan, başta Hukuk Müzesi olmak üzere mesleğimize bellek kazandıran işlere de katkı sunmuştur.

Türkiye Barolar Birliği yayınlarına da yıllar boyunca emek veren meslek ustamız Sadık Erdoğan'ın bu kitabını sizlere sunmaktan mutluluk duyuyorum.

Kendisini dostum, büyüğüm, meslektaşım olarak saygıyla selamlıyor, nice kitaplara imza atmasını diliyorum.

Av. Prof. Dr. Metin Feyzioğlu
Türkiye Barolar Birliği Başkanı

Ankara Hukuk Fakültesi Günlerinden Eskimeyen Dostum Sadık Erdoğan

Sadık Erdoğan benim Ankara Hukuk Fakültesi'nden arkadaşım. Bizim fakültenin girişinde Mustafa Kemal Atatürk'ün "Bu kurumun açılışında duyduğum mutluluğu hiçbir yerde duymadım" sözleri yazılıdır. Ankara Hukuk Fakültesi'ni 5 Kasım 1925 yılında Atatürk açmıştı. Sadık Erdoğan ile altmışlı yılların başından beri arkadaşız. Okulu bitirdikten sonra yaşam savaşını ayrı ayrı yerlerde sürdürdük ama kopmadık, hep haberleştik. Nedendir Sadık Erdoğan deyince aklıma hep şiir geliyor. O, Ankara Hukuk Fakültesi günlerinde de şiirler yazardı. Biz onu o yıllarda da şair bilirdik, öyle anardık. İlk kitabı hukuk öğrencisi olduğu yıllarda çıkmıştı. İlk "Kutuplarda Bahar" kitabı bende hala imzalı durur. Sonra ikinci kitabı "Ölümsüzlüğün İlk Harfi".

Çok güzel yıllardı o yıllar. 1961 Anayasası'nın getirdiği özgürlük ortamında çok güzel bir üniversite öğrenciliği yaşadık. Açık oturumlar, paneller, yürüyüşler, bildiriler, şiir günleri yaşamımızın ayrılmaz parçalarıydı. Uğur Mumcu, Hüseyin Günday, Cenk Koray, Aykut Poturoğlu, Haluk Ünsal yakın arkadaşlarımızdı. Romantik, genç, vatansever gençler olarak Ankara Hukuk Fakültesi'nin Öğrenci Derneği seçimlerine girmiş, seçimleri kazanmıştık. Geleceğe umutla bakıyorduk. Gelecek Türkiye'yi biz kuracaktık. Aykut Poturoğlu da şairdi. Şiirleri sanat dergilerinde çıkıyordu. Son-

ra yaşamını İzmir’de gazeteci şair olarak sürdürdü. Haluk Ünsal’ın Adam şiiri “Evvel sevdadan bihaberdi adam/Evren sevda üstüne dediler, sev dediler/Dediler de/Adamı hallendirdiler” diye başlıyordu.

Kızılay, Gençlik Parkı, Bakanlıklar, Milka Pastanesi, Piknik uğrak yerlerimizdi. Kızılay’da Kareli diye bir meyhane vardı. Gelenler yongalardan yapılmış duvarlarına duygularını, şiirlerini yazıyorlardı. Kocabeyoğlu Pasajı’ndan ikinci el şiir kitapları alırdık. Bahar gelince Çubuk Barajı’na, Kızılcahamam ilçesinde Çamkoru’ya kır gezmelerine giderdik arkadaşlarla. Ankara’da bir başka olurdu bahar. Bulvarlar çiçek kokardı.

Ankara Hukuk Fakültesi’nde o yıllar üssü mizan denilen bir sınav yöntemi vardı. Her sınıfta altı ders vardı. Önce kura ile çekilen ve adına elemeler denilen iki derse yazılı olarak girerdik. Her dersten yedi almak ve sonuçta kırk ikiyi tutturmak zorundaydık.

Uğur Mumcu, Hüseyin Günday çok iyi konuşmacılardı ve fakültenin münazara ekibindeydiler.

Hüseyin Günday’ın Mi-Ka-Ha adlı şiiri dillerimizden düşmezdi. “... Sen de yüreğini ellere sattın/Mi-Ka-Ha sana dönmek mi bir daha/Tövbeler olsun/Bak yine de inanasım yok işte/Bu mevsim gelmezdi/Bulvarlara kar yağmazdı/Ve sensiz gecenin bu kör karanlığında/Tanrı bizim için ağlamazdı...” diye süren şiir aradan yıllar geçmiş olmasına karşın hala tazeliğini korur. O yıllarda hem fakültede sınıflar arasında ve hem de Ankara Hukuk Fakültesi ile İstanbul Hukuk Fakültesi arasında münazaralar yapılırdı. Bu münazaralarda yapılan konuşmalar çok ilgi görür, öğrenciler arasında günlerce dilden dile dolaşırdı. İstanbul Hukuk Fakültesi ile İstanbul’da yapılan münazarayı bizim fakülte kazanmıştı. O münazarada Uğur Mumcu’nun, Hüseyin Günday’ın yaptığı konuşmalar hiç unutulmadı, günlerce anıldı.

Yıllar acımasız oluyor. Zaman içerisinde Uğur Mumcu'yu yitirdik. Cenk Koray'ı yitirdik. Hüseyin Günday'ı yitirdik. Ama onları hiç unutmadık. Ankara Hukuk Fakültesi deyince onlar ve onlarla olan anılarımız belleğimizdedir.

Sevgili Sadık Erdoğan benden yeni kitabı için önsöz yazmamı isteyince bir çırpıda bunları anımsadım ve eski günlere gittim. Sadık doğal olarak yıllar içerisinde şiirini geliştirmiş, şiirleri bir daha olgunlaşmış. Kitabında ne güzel söylemiş Sadık "Yeryüzü seninle güzel". Her şiirinin ayrı tadı var. "Çocuk" şiiri belli ki onun şiirleri arasında unutulmazlardan olacaktır. "Söyle bana/O maviyi nereden aldın çocuk/Nasıl saklayabildin gözlerinde/...Sana kelimeleri böyle sihirli söylemeyi/İnsanı tatlı tatlı zehirlemeyi kim öğretti/Seni sevmek suç mu çocuk..."

Sadık Erdoğan bir dönem Ankara Barosu Başkanlığı yaptı. Çok başarılı bir başkanlık yürüttü. Daha sonra bir bölüm avukatlık anılarının yer aldığı "Kedi Hukuku Yedi" adlı bir kitabı çıktı. Sadık Erdoğan yılmaz bir aydınlanmacı, iyi bir şair ve yazar ve hem de çok iyi bir dosttur. Ünlü yazar Pitigrili öğrenci iken öğretmeni sınıfta bir bahar günü anlatın diye bir ödev vermiş. Pitigrili ödevine yalnızca "Bir Bahar Günüydü" diye yazmış. Şimdi ben de Sadık Erdoğan'ı anlatırken yalnızca "Sadık Erdoğan" diyorum.

Sevgili Sadık Erdoğan'a başarı dileklerimle...

Erol Ertuğrul

AĞABEYİM SADIK...

Sadık Abi, yaz tatilinde telefonla arayarak, sonbaharda yayımlayacağı yeni kitabı için önsöz yazmamı istediğinde, hem mutlu oldum hem de heyecanlandım. Mutlu oldum; bu onurlu görevi bana tevcih etmişti. Heyecanlandım; Sadık Ağabey gibi çok yönlü biri için yazı yazmak kolay bir iş değildi.

Sadık Abi'yi Ankara Hukuk Fakültesi'ne başladığım 1968 senesinden bu yana tanırım. O günlerde okulumuzun en çok tanınan, sevilen öğrencilerinden biriydi. Fakültemizin tüm etkinliklerinde yer alması, o dönem fakülte'deki sınav sisteminin değiştirilmesi için kurulan komitenin üyelerinden olması (ki bu yüzden daha sonra arkadaşları ile birlikte yargılanıp, beraat etmiştir) sohbeti ile okul kantininin aranan simalarından biri olması onu hep popüler kılmıştır. Lise yıllarında yazmaya başladığı şiirleri döneminin çeşitli dergilerinde, şiir antolojilerinde yayınlanmış, fakülte yıllarında ilk şiir kitabını yayımlamış, bugüne kadar da aralıksız bu uğraşına devam etmiştir. Okuyucuların elinde olan bu son kitabında ilk şiirlerinden ve son şiirlerinden örnekler bulmak mümkündür.

Sadık Abi'nin ilk şiirlerinde; yaşadığı yılların olumsuz koşullarının etkisiyle, acı ve hüznün yer aldığı, daha sonra çağının ve gençlik yıllarının etkisiyle aşka ve sevgiye yönelik duygulara yer verdiğini, son döneminde ise Güneş sistemini konu edinen şiirlerinin yanında, "güneş sistemi dışında da bir sistem var mı?" arayışı içinde olan şiirlerine yer verdiğini görüyoruz.

Sadık Abi'nin kitabında hayat hikâyesinin de yer aldığını görmekteyiz. 1946 yılında Trakya'da başlayan hayatı, rahmetli babasının görevi nedeni ile Hakkâri köyleri, daha sonra Ürgüp, Nevşehir ve Ankara'ya kadar uzanmıştır. Bu süre içerisinde Sadık Abi'nin, ülkemizin de içinde bulunduğu olumsuz koşullar göz önüne alındığında refah içinde bir çocukluk yaşadığı söylenemez. Ancak kendisi her türlü olumsuzluğa rağmen, hiçbir zaman yılgınlık göstermemiş, hep iyiyi, güzeli aramış, bunda da başarılı olmuştur.

1973 Mayısında Ankara'da başladığı avukatlık mesleğini, bugüne kadar aralıksız hep severek yapmıştır. Bu süre içerisinde gerek Ankara Barosu'nda, gerek Türk Hukuk Kurumu'nda ve gerekse T.B.Birliği'nde önemli görevler üstlenmiş, hepsinin altından alınınun akı ile çıkmıştır.

Ankara Barosu'nda başkan olduğu dönem ben de yönetim kurulu üyesiydim. Birlikte çalışma mutluluğunu yaşayarak kendisini daha iyi tanıma fırsatını bulmuştum. Sadık Abi için imkânsızlık, umutsuzluk diye bir şey yoktur. Baro başkanı olarak o kadar güzel ve olumlu işlere imza atmıştır ki, saymakla bitmez. O dönemde baro adına yapılan başarılı çalışmaları bugün dahi tüm meslektaşları tarafından takdirle anılmaktadır. Bugün Ankara Gölbaşı'da meslektaşlarımızın nefes aldıkları bir mekân varsa, Sadık Abi'nin gayretleri ile satış aşamasından kurtarılarak, baroya kazandırılmıştır. Yine ABEM dediğimiz bina kirada iken, tahliyesi sağlanarak, baromuzun hizmetine sunulmuştur. Yine o dönemde ses getiren Fikri Sınai Haklar ve Rekabet Hukuku ile ilgili hukuk kurultayı ile Antalya'da gerçekleştirilen ve ana teması Kıbrıs Davası'nda haklılığımızı Dünya'ya anlatmayı amaçlayan "Doğu Akdeniz'de Barış" adlı uluslararası konferans, başarı ile gerçekleştirilmiştir. Yine o dönemde Avukatlık Kanunu'nda yapılacak değişiklikler için TBB ile TBMM'de adeta karargah kurulmuş, tüm hukukçu milletvekillerine konu anlatılmış ve o dönem için kazanım sayılan maddelerin hayata geçirilmesi sağlanmıştır. O dönemde Ankara Barosu, gündemi takip eden değil, gündem yaratan

baro olmuştur. Tüm hukuk ve insan hakları ihlallerinde çözüm için başvurulan makam Ankara Barosu olmuştur.

Sadık Abi Ankara Barosu'nun saygın ve daha güçlü olması için yaptığı çalışmalarının yanında, kültür alanında da çalışmalarına ağırlık vermiştir. Onun başkanlığı döneminde meslektaşlar arasında şiir ve öykü yarışmaları, kültür ve sanat etkinlikleri düzenlenmiş, "Şiir Akşamüstleri" adı altında düzenlenen şiir dinletileri oldukça ses getirmiştir.

Sadık Abi "Demokratik Sol Grubun" adayı olarak seçimlere girip başkan olduktan sonra, kendisine oy veren, vermeyen tüm meslektaşlarının başkanı olmuş, hiçbir ayırım yapmadan görevini tamamlamıştır. Bunun için de en çok sevilen başkanlardan birisi olmuştur.

Sadık Abi iyi bir hukukçu olduğu kadar, Atatürk İlke ve Devrimlerinin, Cumhuriyetimizin, demokrasinin yılmaz savunucusudur. Hayatı bu uğurda hep mücadele ile geçmiştir.

Sadık Abi iyi bir şair, yazar, hukukçu olduğu kadar, iyi de bir aile babasıdır. Sevgili ve değerli eşi Ayşe ile fakülte yıllarında başlayan arkadaşlığı, 1976 yılında hayat arkadaşlığına dönüşmüş, kızları Canan ve Aslı'nın da katılımı ile bugünlere kadar mutlu ve huzurlu bir şekilde devam edegelmiştir. Hele hele torunları Atlas ve Alaz'ın da katılımı ile mutlulukları zirve yapmıştır. Sevgili kızlarının İstanbul'da ikamet ediyor olmaları, Sadık Abi'nin senenin 1/3'ünü İstanbul'da geçirmesine neden olmuştur.

Sadık Abi'yi anlatmak için kitap yazılır. Onu tanıyanlar çok yönlü kişiliği olduğunu iyi bilirler. Tanımayanlara da kısaca tanıtmak istedim. Başarabildimse ne mutlu bana.

Sadık Abi'ne eşi, çocukları, torunları ve sevdikleri ile birlikte geçireceği sağlıklı huzurlu uzun bir ömür diliyorum.

Av. Ömer ÇİFTÇİ

1. KISIM

YAŞANTIM

Başlangıç doğumumdu. 1946 yılının, çok karlı bir yılbaşı gecesi doğmuşum. Saat 04 gibi. Bir ebenin yardımıyla. Kırklareli'ye bağlı Lüleburgaz ilçesinin, Büyükkarıştıran köyünde. Babam burada görev yapıyordu. "Kepirtepe Köy Enstitüsü" nün hemen karşısına rastlayan ufak bir köydü. Enstitü de memleketimizin önemli kültür ocaklarından biriydi. Ankara yakınındaki "Hasanoğlan Köy Enstitüsü" gibi. Öğretim, öğrencileri çalıştırarak, onlara işi öğreterek yaptırılıyordu. Böylece tam bir öğrenme sağlanıyor ve ülkemiz geleceğine ciddi katkılar sunuluyordu. Sonraları dedikodular üretilerek enstitüler kapatıldı. Bir aydınlık yok edildi.

Hasan Pulur'un anlatımı ile Hasanoğlan Köy Enstitüsü'nde tarih derslerini Ord. Prof. Enver Ziya Karal, Zooteknik derslerini Prof. Selahattin Batu, Ekonomi derslerini Prof. Muhlis Ete, Kültür Edebiyat derslerini Sabahattin Eyüboğlu, Ziraat derslerini Prof. Kazım Köylü, Coğrafya derslerini Prof. Ferruh Sanır veriyordu. Müzik derslerini ise Aşık Veysel ve Ruhi Su. Ankara Konservatuarı'nın saygın ustaları klasik müzik öğretiyorlardı. 1945 yılında enstrüman demirbaşı şöyleydi; 259 mandolin, 55 keman, 37 bağlama, 8 akordeon, 3 piyano, 3 davul, 1 pikap, 1 metronom.

Aşık Veysel'in Enstitü bahçesine diktiği kiraz ağacına sarılışı bu enstitüleri devam ettiremedi. Samanyolu şarkısının "bir şarkısın sen ömür boyu sürecek" cümlesinin ölümsüzlüğünü sağlayan Berkant bu ruhun Türkiye'ye armağanıydı. Çünkü babası Hasanoğlan Köy Enstitüsü'nün sevilen bir öğretmeniydi. Berkant'a bu aşkı o veriyordu.

* * *

Babam yıllar sonra beni köye götürerek doğduğum evi gösterdi. Avukat olmuşum. Yeni yapılan otoyolun yanında, bakımsız bir köydü. Edirne'ye gezmeye gidiyorduk. Ev baraka gibiydi.

Daha sonra Kırklareli'ye atanmıştı babam. Oradan bir anım var hatırlayabildiğim. Benim yaşımda bir arkadaşımın babası ölmüş. Cenazenin yıkanişını arkadaşımınla beraber gidip gizlice seyretmişiz. Bizi kimse fark etmemiş. Bu olay, benim ömür boyu ölümden korkmama neden oldu. Hafızamdan silinmedi.

* * *

Sonra Çatalca ve 2-3 ay sonra da İstanbul'un Büyükçekmece bucağına geldik. Yeni doğan kardeşim Sacit yolculuktan dolayı hastalandı. Ufacıktı, kucakta bir çocuktü. 10-15 günlük. Burada öldü. Babamın kucağında, evden mezarlığa götürülüşünü hatırlıyorum. Büyükçekmece'de yatıyor. Diğer kardeşlerim Mucip 1948 doğumlu, Mete 1951 doğumludur. Mucip'in Bülent ve Çağrı adında iki oğlu var.

Büyükçekmece'de 1953 yılına kadar kaldık. Karakol tarihi bir binaydı. Kocaman taş bir bina. Ufak şehrin merkezinde. Üst kata çift taraflı bir merdivenle çıkılıyordu. Biz gazoz imalathanesi olan Mehmet İlgün Bey'in, bahçe içindeki evinde kalıyorduk. Babam orayı kiralamıştı. Babamın, devletin verdiği sepetli motosikleti vardı. Makam aracı.

1950 yılında piyangodan babama 10.000 lira çıktı. Babam bu parayla imarlı 300 metrekare yer aldı Çekmece'den. Oysa o sıralar imar yasağı olan, Silivri yakınlarında birkaç yüz dönüm tarla satın alabilirdi aynı parayla. Bu yeri emekli olunca sattı 1965 yılında. Aldığı parayla evimizin hemen yanında ufacık bir tuhafiye dükkânı açtı Ankara, Kurtuluş semtinde. Trakya'da 2. Dünya Savaşı'ndan sonra hemen hemen her yer imarsızdı. İnşaat yapmak yasaktı. Her yerde askeri birlikler için yapılmış sığınma yerleri, barınaklar vardı. Harbe girilme-se bile yörede gerekli tedbirler alınmıştı.

Büyükçekmece'de Mimar Sinan'ın yaptığı köprülerden birisi vardır. O zamanlar yol, bu köprünün üzerinden geçerdü. Büyükçekmece Gölü'nün, denizle birleştiğı o dar geçit, bu köprü-

yü taşıyordu. Ulaşım bu şekilde yapılıyordu. Buradan geçen araçlar sık sık trafik kazası yaparlardı. Otobüs ve araçların bazıları denize uçardı. Ben de babamla birlikte o kaza yerlerine gider, yapılan keşiflerde bulunurdum. Ufacık bir çocuk ve trafik kazaları. Çoğu ölümlü. Acaba hukukçuluğuma neden bunlar mı oldu? Sanmıyorum ama kafamda böyle bir akış yaratıldığı sabittir.

İlkokulda yavrukurttum. Yapılan etkinliklerden keyif alıyordum. Bazen yakında bulunan, Çatalca ilçesine gidiyorduk. Etkinliklere katılıyorduk.

Arada babam “karamela” paketi alır, ben onun içindeki karamelaları satardım. Para kazanırdım. Bir kısmını da ben yedim gizlice.

* * *

1953 yılında babamın “şark sırası” geldi. Hakkari’ye atandı. Üzüntü yoktu, durdurabilecek gücü ve torpili de yoktu babamın. Bunu şimdi daha iyi anlayabiliyorum.

Kullandığımız eşyalarımızdan, az miktarda taşınabilir olanlarını hazırladı annem ve babam. Eşyalar sarıldı, denkler yapıldı. Daha çok giyim eşyalarımız, diğerleri ev sahibine bıraktı emanet olarak. Annem 25, babam 35 yaşında. Gençecik iki insan. Bize göre kocaman iki insan. Sonra Haydarpaşa Garı’ndan bindik o zamanın kara trenine, çufçufu trenine. Kompartımanda kalıyoruz. Üst üste üç yataklı yerde beş kişi. Yolculuğumuz; İzmit, Sapanca, Eskişehir, Ankara, Kayseri, Malatya üzerinden Diyarbakır’a kadar sürdü. Diyarbakır’dan, çok kötü bir yoldan 3-4 gün içinde Hakkari’ye ulaştık. Van’ı geçtik, Hoşaf Kalesi’ni geçtik. Altımızda çok eski bir kamyonet. Hakkari’ye kadar zar zor gelebildik. Hakkari’de babam katırlar tuttu. 3-5 tane. Eşyalarımız ve biz, babamın görev yapacağı köye, Dırahini’ye katır sırtında geldik. Bu şekilde bir yolculuğu şimdi düşünseniz bile zor anlarsınız.

Hakkari'ye gelmeden uzun süre, Zap suyunun tam yanından gidiyorsunuz. Oralarda, askerlerimizin pusu ile öldürüldüğü yerleri gösteriyordu yanımızdakiler. Tabii ki bunların çoğu bize refakat eden, güvenliğimizi sağlayan jandarma erleriydi.

Hakkari'de bir gece kaldık. Sonra Beytüşşebap ilçesinden geçerek, köye geldik. Ufacık bir köy.

Kalacak yerimiz yok. Karakol ailecek barınılacak yer değil. Babam, muhtarla görüşerek, ufacık eve benzer bir yeri kiraladı. Tuvalet evin dışında. Baraka.

Unumuz ve diğer bazı yiyeceklerimiz toplu satın alınır; nohut, bulgur, pirinç, kuru fasulye. Ekmeğimizi annem yapardı. Tavuk, yumurta, et oldukça boldu. Hemen yakınımızdaki karakolda 5-6 jandarma eri vardı. Hepsisi büyük bir odada yaşıyorlardı. Babamın bir odası, askerlerin oturdukları ayrı bir bölüm vardı. Yaklaşık 1-2 ay sonra babam, bu köyün yakınındaki Gerur bucağına atandı. Burada da 5-6 ay kaldık. Bucak müdürü, kızıyla beraberdi. Eşi niye yoktu bilmiyorum. Acaba ölmüş müydü, ayrılmışlar mıydı? Kızı 10-12 yaşındaydı. Bana "Türk Çocukları" marşını ve bazı diğer marşlarla şarkılar öğretti. Ayrıca Atatürk'ü bana bildiği kadarıyla ve o kadar iyi anlattı ki, çok sevmemde epey rolü vardır sanıyorum.

* * *

Babam sonra Hilal köyüne atandı.

Karakol, uzun bir vadi içine kurulmuş Hilal köyünün tepelelerinden birisinin üstündeydi. Köyde ev bulmak zordu. Karakolun 50-60 metre yakınında bir düzlek yeri, babam temizletti kazma ve küreklerle.

Buraya kısa bir zaman içinde bir büyükçe oda ve bir mutfak yaptırdı. Tuvalet yine dışarıdaydı. Ama en azından bir derenin hemen yanındaydı. Temizlik ve pisliği beraberce yaşıyordunuz.

Evimizin yanından ufacak bir dere akıyordu. O su köpüklerini hiç unutmuyorum. Dağın tepesinden gelip vadinin dibindeki büyükçe bir nehre dökülüyordu.

Çevredeki dağlarda av hayvanları vardı. Bildircinlar, keklikler, tavşanlar, dağ keçileri, geyikler. Ayrıca kurtlar, ayılar, tilkiler ve başka yabani hayvanlar çoktu. Yıllar sonra Karadeniz Barolar Birliği Başkanırken gittiğimiz bir seyahatte bize bu av hayvanlarından yapılan yiyecekleri ikram etmişlerdi Bulgaristan'da. İçim cız etmişti.

Köylüler yazın uzun bir süre "zoma" dedikleri yaylalarına çıkarlardı. Oralarda 2-3 ay kalırlardı. Bu sürede köy neredeyse boşalıyordu, nüfus iyice azalıyordu.

Köyün koyun, keçi, inek sürüleri oldukça çoktu. Tavuk, horoz, ördek, hindi ise o kadar çoktu ki, tilkilerin bile boğaz doyurma işi epey kolay oluyordu.

Bir kısım köylüler, eşleri, çocukları bu dere ve köyün içinden geçen nehirde yıkıyorlardı. Ama tabii açık saçık olmayan şekilde. Çamaşırlarını burada

yıkıyorlardı. Sonrasında taşlara vuruyorlardı. Temizlik oydu o zamanlar. Şartlar öyleydi. Bu usul şimdi bile bazı yerlerde var. Demek faydalı.

O sıcaklarda evlerin damlarında yatıyorlardı. Çok evin damı düzdü. Kolaylıkla yatılabilirdi. Tabiatta yılan, akrep ve çıyan oldukça boldu. Bir keresinde annem, tavandan aşağı sarkan bir yılanı tam bana dokunacakken fark etmiş ve bir felaketi önlemişti.

Köyde ufacak bakkal dükkanı vardı. Sattığı mal çok azdı. İçinde herhangi bir şey bulmanız zordu. Tuz, şeker, çay vs gibi ihtiyaç maddelerini bulabilirdiniz. Ayrıca Irak'tan, İran'dan kaçak çay getirenler vardı. Yakalandıklarında gerekli cezayı alıyorlardı. Ama bu kaçak çay işi bir türlü bitmiyordu. Alan

da memnundu satan da. Bir de kadife revaçtaydı. Gazeteler haftada bir katır sırtındaki insanlarla gelirdi. Haberleri öyle okurduk. Radyo ise var yok belli değildi. Cızırtı cızırtı. Zaten çoğunlukla da yoktu.

Çok eşlilik çoğunlukta idi. Çocuk sayısı epey fazlaydı. İlkokulsa bir taneydi. Beş sınıf, aynı sınıfta ders yapıyordu. Dersleri sırayla alıyorlardı. Beşer kişiden yirmi beş öğrenci. Öğretmen tekti.

Ben ilkokulu burada bitirdim. Ortaokul olmadığı için bir yıl bekledim. Babam, posta ile çok kitap getirtti bana. Bunları devamlı ve tekrar tekrar okudum. Ansiklopedi gibi olan 4 kitabı hiç unutmuyorum. Kaşifler Alemi, İnsanlar Alemi, Yıldızlar Alemi, Hayvanlar Alemi. Ayrıca çok sayıda dini yayın ve Bozkurtlar Diriliyor, Bozkurtların Doğuşu, Ölümü gibi kitaplar, Jules Verne'in kitapları, Türk yazarlarının eserlerini okudum. Namaz kılmayı burada öğrendim, sabah akşam namaz kılıyordum. Öğretmenimiz Şahbaz isimli birisiydi. Esmer, bıyıklı, kasketli. Diğer öğrencilere Türkçe öğretiyordu, sonra dersleri öğretmeye çalışıyordu. Bu arada ben epey Kürtçe öğrenmiştim. Anlayacağınız, öğrenim denen şeyden eser yoktu. Olanaklar bu kadardı.

Köy, cinayetlerin çok işlendiği ve Hasan'ı Hayro diye birinin saklanarak yaşadığı, işlenen çok suçun Hasan'ı Hayro'ya yüklediği bir köydü.

Bulduğumuz köye bir gün Musul Valisinin iki oğlu geldi, at sırtında. Yanları kalabalıktı. Ava çıkmışlardı ve sınırı geçmişlerdi. Onları bir gece misafir ettik. Annemin hazırladığı yemekleri yediler. Sınır, köye o kadar yakındı ki, rahatça gelebiliyorlardı. Onları misafir ediyorduk. Çocukların ellerindeki dürbünlü av tüfeklerini unutmam. Ben hayatımın hiçbir safhasında bu av işini zaten anlamadım. Balık bile tutunca acıyorum. Yani hayatımda canlı avlamak yok. Hiç de olmadı.

Karakolda babamın bir katırı vardı. Biliyorsunuz katır doğum yapmayan bir hayvandır. Hareketleri çok güvenlidir. Çok dik olan yerlere, onun sırtında rahatlıkla gidebilirsiniz, çıkabilirsiniz. Katır için kendine güven çok önemlidir. Siz de ona güvenirseniz hem kendisini hem sırtındakini korur. Ama at, o güveni bu arazilerde veremez, daha hareketli bir canlıdır.

Evimizin yanında tavuk ve ördeklerimiz vardı. Kümesleri yanımızdaydı. Yumurtalarımız hep tazeydi.

* * *

Bir gün babama bir mektup geldi. Babası 54 yaşında ölmüştü, onu bildiriyorlardı. Babamın hıçkıra hıçkıra ağladığını halen hatırlıyorum. Babasının cenazesine bile gidememişti. Olanaklar sınırlıydı.

Çevremiz dik yamaçlar ve heybetli dağlarla kaplıydı. Bildirgin sürülerini, tavşan ve geyik avlarının çok olduğunu halen hatırlarım. Hemen hemen her evde geyik postları vardı. Ayı, kurt postları da.

Kaçakçılık olayları çoktu. Jandarmalar sınırı geçen sürüleri ve geçirenleri yakalıyor, gereğini yapıyorlardı. Bunlar mahkemeye sevk ediliyordu. Gereken cezaları alıyorlardı.

İnsanların birbirlerine karşı saygı, sevgilerini hep gördüm. Cahillik vardı, saygı ve sevgi hiç eksilmiyordu. Halk jandarmaya dostça bakıyor, candan sevgi gösteriyordu.

Köyde muhakkak bir öğretmen oluyordu. Yani bir öğretmen ve biz. Dış dünya, batının kokusu her zaman burnumuzda tütüyordu.

Gece aydınlatmamızı bazen lüks dediğimiz lambayla yapıyorduk. Bu lamba aracı oldukça iyi ışık veriyordu.

* * *

Babam Arif Erdoğan 1917 yılında Çankırı'nın Kurşunlu ilçesinin Dumlupınar Köyü'nde doğmuş. 1923 yılında ilkokul yerine (yok çünkü) mecelle tipinde bir okulda 3 yıl okumuş. Dedem Sadık köyün ağalarındanmış. Yakındaki Kurşunlu'da ilkokula göndermiş babamı. Okul bitince ortaokul Çankırı'da olduğu için oraya gitmiş babam. Diğer kardeşleriyle anneleri ayrıymış. Çankırı'da 1927 yılında bir yıl ortaokulda okumuş. Ama başaramamış. Hatırladığı tek şey okulda Cenk Koray'ın annesiyle aynı sınıfta okumasıymış. Her hafta sonu Çankırı'dan, köyümüz Dumlupınar'a kısa sayılabilecek bir orman yolundan gitmesi söz konusuymuş. Ders mi çalışırsın, bu yolu mu gider gelirsin zor tabii.

1934-1935 yıllarında askere gitmiş, İstanbul'a. Parası olmadığından askerlerin mektuplarını yazarmış ve karşılığında verdikleri paraları almış. Hafta sonları izin yapmazmış. Askerlik süresi sonunda askerde rütbeli olarak kalmış. Kendisini Tunceli'ye tayin etmişler. Şeyh Sait olayını yaşamış. Şeyh Sait taraftarları çok jandarma karakolunu yakıp yıkmışlar.

1943-1944'lü yıllarda Trakya Pehlivan köy'e tayin olmuş ve orada annemle tanışarak evlenmiş.

* * *

1957 yılında babam Nevşehir'in ilçesi Ürgüp'e atandı. Hazırlanan denklemler yine katır sırtlarına yüklendi. Bindik katırlara. Cizre üzerinden Diyarbakır'a ve oradan trenle Kayseri'ye gidecektik. Katır yolculuğumuz 2-3 gün sürdü. Cizre'de nehirde gemicik gibi bir şeyle karşı tarafa geçtik. Ön tarafta hayvanlar, arka tarafta bizler vardık. Şimdi anlatıyorum ama yürek sızım halen devam ediyor.

Bilmiyorum beni sarsan bu duygular, herkesi aynı şekilde sarsıyor muydu?

Sonra yine kamyonla Diyarbakır tren istasyonuna gittik. Kamyon çalıştığı zaman aldığım mazot kokusu bana acayip bir keyif vermişti. İşte medeniyet bu diyordum.

Trene bindik. Yine kompartıman. Hedef Kayseri. Garda indik. Kayseri'den yakın olan Ürgüp'e o şartlarda birkaç saatte ulaştık.

Karakol hemen ortaokul binasının karşısındaydı. Babam karakola yakın, okula yakın bir ev tuttu. Yerleştik. Tuvalet evin içindeydi. Bu çok güzel bir lükstü. Yanımızdaki evde ortaokul İngilizce öğretmenim Bilge Hanım, annesiyle beraber oturuyordu. Bana yaşam kurallarının çoğunu o öğretti.

Bir müddet sonra okula başladım. Ama alışabilmem uzun sürdü. Bir günde tüm sınıfların bir öğretmenle okutulduğu okuldan, böyle bir okula başlamak, alışmak zor olacaktı. Bu açığı kapatılabilmek güç oldu. 1. dönem karnesinde zayıf olmayan dersim yok gibiydi. Bu da beni epey üzdü, utandırdı.

Okul müdürümüz Neşet Bey'di. Kısa boylu, sert bir öğretmen-di. Arkadaşım Cemal Seymen'in akrabasıydı.

O zamanki arkadaşlarımla görüşmelerim halen devam ediyor. Tabii yaşayanlarla. İsmet Çınar, yakın bir köyden gelmişti. Velisi yoktu. Babam velisi oldu. İsmet sonra öğretmen oldu. Ürgüp'e kooperatifler kurarak epey hizmet etti. Cemal Seymen, Ürgüp'ün önemli ailelerinden birisinin çocuğu idi. Çalışkandı. Önce eczacı, avukat, sonra milletvekili oldu. Harun Erdoğan, Nevşehirli köklü bir ailenin oğluydu. Babası Ürgüp'te görevliydi. Harun okulun en çalışkanıydı. Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi'ni derece ile bitirdi. Kaymakam oldu. Yüksek Mimar Mühendis Suna Hanım'la evlendikten sonra idareciliği bıraktı. Sayıştay'a girdi. Mesleğin çeşitli kademelerinden geçtikten sonra üye seçildi. Sayıştay Genel Sekreteri oldu. 6. Daire Başkanlığı görevini başarıyla yaptı. Şimdi emekli, Ayvalık Altınova'da balık avlıyor. Sık görüşüyoruz.

Ürgüp'e 1957 yılında gelmiştik. Kardeşlerimle sünnetlerimiz burada yapıldı. Ben kocamandım. Epey utanmıştım.

Kütüphane Müdürü Mustafa Güzelgöz Ürgüplüydü. Merkepli Kütüphane diye bir projeyi kafasında geliştirmişti ve Ürgüp'te uyguluyordu. Haftanın belirli günlerinde, görevli birisi, kitapların yüklü olduğu bir merkebe biniyor ve çevredeki yakın köylere gidip, bu kitapları, imza karşılığı okumak isteyenlere dağıtıyordu. Okunmuş olanları topluyordu.

Ben Ürgüp'teki bu kütüphaneden çıkmıyor, devamlı okuyordum. Ne bulursam okuyordum. Nat Pinkerton dahil, İngiliz Kemal romanlarını, Muazzez Tahsin Berkand, Peride Celal, Kerime Nadir gibi yazarların romanlarını, Rus yazarların, diğer ülkelerin yazarlarının eserlerini hep okuyordum.

Babamın getirttiği kitapları okudukça okudum. Bu şekilde okuldaki açığı kapatmaya çalıştım. 2. dönem notlarım düzeldi. Sınıfı geçtim. 2. sınıfta o zamanlar ismi "İftihar Listesi" olan bir sistem vardı. İki kişi iftihar listesine giriyordu. Harun Erdoğan ve ben girmiştik. Bu gerçekten güzel başarıydı.

Kuşlar kanatlarını açar. Uçmaya başlarlar. Mesafe çoktur ama uçabildikleri kadar uçarlar. İşte ben de uçabildiğim yeri arıyordum.

Ortaokul bitti. Şimdi lise kısmı vardı. Yatılı lise. O da Kayseri'de vardı. 1960 öğretim yılı başında, babam beni Kayseri'ye götürdü. Yatılı olarak liseye yazdırdı. Meşhur taş binanın bir kısmı yatakhane olarak kullanılıyordu. Diğer kısımlar sınıf.

Ürgüp olağandışı güzelliştir benim için. Yıllar çabuk geçmiş, farkında olmamışım. Şu peribacası vardı. Ondan mı böyle dost bakıyor bana yoksa ben mi öyle sanıyorum? Belki herkes böyle dost bakıyordur. Güzel olan bu değil mi?

Ürgüp'te hava karardı mı bir hüzün bulutu kaplardı ortalığı. Yavaş yavaş içinize sindirirdiniz. Aydınlıklar yok olmaz ama yine karanlığımsı sanırdınız yaşamayı. Yaşamak her zaman çok güzeldir Ürgüp'te. Güzelliştir hüznü yaşamak.

Göreme, Nevşehir'in merkez ilçesine bağlı bir beldedir. Ürgüp'e çok yakındır. Bir açık hava müzesidir. Kayalara oyulu birden çok kilisenin yer aldığı, tarihi bir milli parktır. Özellikle 7-13. yüzyıllar arasında, baskılardan kaçan Hristiyanların yerleşmesiyle çok önem kazanmıştır. Her yıl on binlerce turist gelir.

* * *

Babam Arif Erdoğan'ın Dersim'deki isyan olaylarını anlatmasını not etmediğim için çok pişmanım. Şeyh Sait isyanını biliyorum ama bir de babamdan not etseydim.

Kayınpederim Tahsin Aksoyğlu 1960 ihtilalinden sonra Kayseri'de valiymiş. Celal Bayar'ın tutuklu olduğu sıralarda. Muhalefet lideri, tarihi şahsiyet İsmet İnönü Uşak'ta ve ayrıca Kayseri yakınlarında yolu kesilerek, taş atılarak karşılanmıştı. O anıları çok dinledim ama yazıya dökemedim. Bu benim ayıbım.

* * *

Kayseri, sinema açısından çok zengindi. Sık sık gitmeye başladık sinemalara. Tony Curtis, Elizabeth Taylor, Cary Grant gibi meşhur sanatçıların meşhur filmleri hep geliyordu. Sabahları şimdi Ankara'da avukat olan Reşat Yalın, ağabeyi Rıfat Yalın ve daha başkaları toplu olarak Gültepe'ye kadar koşarak gidip geliyorduk. Ciddi bir spordu bu.

Kayseri'de meşhur bir boksör vardı. İsmi Garip'ti. Önüne geleni yenerdi. Bizler çok sevinirdik.

* * *

Kayserili bir şairin, Hasan Sami Bolak'ın;

“Zannetme gülüm sade gülüp neşe verensin,
Aşkın sesi sen, bestesi sen, nağmesi sensin.
Bir gül, gülüşünle güller bezensin,
Aşkın sesi sen, bestesi sen, nağmesi sensin.”
Adlı bestelenen şiiri epey beğeni toplamıştı.

“Kayseri Lisesi” marşını içten söyledik. Lise müdürümüz, sonra Demokrat Parti’den milletvekili olan Mehmet Ateşoğlu’ydu. Belediye reisi çok iyi tanınan ve sevilen bir beyefendiydi. Osman Kavuncu.

* * *

Babam Nevşehir İl Jandarma Taburuna başvurmuş, benden bahsederek, Nevşehir’e atama istemiş. İsteği yerine geldi. Kayseri’yle, liseyle irtibatımı kestim, Ürgüp’e döndüm. Sonra hemen Nevşehir’e. Babamı Nevşehir Hapishanesi Komutanı olarak atamışlar. Bu hapishane eski bir Meryem Ana Kilisesiymiş. 1849’da yapılmış. 1950-1983 yılları arasında cezaevi olarak kullanılmış. Kemal Tahir 1948- 1950, Yılmaz Güney 1961-1962, Aziz Nesin, Hasan Hüseyin Korkmazgil de bu hapishanede kalmışlar.

Nevşehir Lisesi’ne kaydoldum. Lise öğretmenlerimizden ünlü olanları vardı. Edebiyat öğretmenimiz Kemal Abbas Altunkaş bir şairdi, beni sevdi. Sonraki günlerde, öğretmen okulu, ticaret lisesi ve bizim lisemiz arasında yapılacak münazaraların oluşumuna lise adına ben gidiyor, hazırlanan protokolleri ben imzalıyordum.

Nevşehir Lisesi’nde okurken (1960-1963) yerel gazeteler şiirlerimi yayınlıyorlardı. Bazen “Suat Kemal” takma adıyla günlük notlarımı, deyişlerimi yazıyorlardı. “Küçük Köşe”, “aaaa” ismini taşıyan ufak sütunlarım vardı. Ayrıca başka yazılar yayınlıyordum. Ufak hikayeler, 20-30 gün süren romanımsı çalışmalarım oluyordu. “Milliyet” gazetesinin Nevşehir muhabirliğini yapıyordum, gönderdiğim yerel haber ve röportajlardan önemlileri gazetede yer alıyordu. Sefa Taşcıoğlu’yla beraber hazırladığımız mizah sayfamız bile vardı. Karşılığında bir ücret alıyordum. Bazı söyleşilerim Ulus Gazetesinde yayınlanmıştı. “Merkepli Kütüphane” bunlardan birisiydi. Ama o haberleri gönderebilmek, telefonla gazeteye yazdırabilmek

için, postanede saatler geçiriyordum. Telefonla haberleşme sadece PTT kanalı ile yapılabiliyordu.

Haberleşme ilkeldi. Kullandığım resimli gazeteci hüviyetim vardı. Sanki bu ayrıcalıktı. Ben öyle sanıyordum.

Hasan Pulur “Olaylar ve İnsanlar” köşesinde bizim oynadığımız skeçleri yazıyordu. Sefa Taşcıoğlu ile beraber oynadığımız “Akıl İdarehanesi” gibi.

O günkü gazete kadrosunu şöyle bir hatırlıyorum. Hasan Pulur, Mete Akyol, Nilüfer Gürsoy, Talat Halman, Refik Erduran, İsmail Cem, Metin Toker, Mümtaz Soysal ve İzzet Sedes gibi ünlü isimler.

* * *

O yıllarda Kıbrıs Cumhurbaşkanı olan Papaz Makarios Nevşehir’e geldi. Göreme denen eşsiz yeryüzü cennetini görmek istiyordu. Ben Milliyet Gazetesi adına kendisini adım adım takip ettim. Makarios haber yazmak için elimde tuttuğum ufak defterimi aldı ve kırmızı mürekkepli bir kalemle sadece “Makarios” diye imzaladı. Bu yanlış anlamayla atılan imza halen bir tuhaf anı olarak bende duruyor.

Hukuk fakültesinde okurken, CHP Genel Merkezi’ne İnönü’nün katılacağı bir toplantıya gittik. Benim yine Milliyet Gazetesi muhabirliğim devam ediyordu. Ali Vicdani Doyum, ben, diğer arkadaşlar.

Bir ara İnönü elimdeki not aldığım defteri aldı. Üzerine “Sadık Erdoğan’la tanışma” yazdı. Beni yine gazeteci gibi görmemişti.

Hasan Pulur “Olaylar ve İnsanlar” köşesinde bunları yazdı:

“İnönü 44 yıl sonra o tarihte belki babaları daha yeni doğmuş olan gençlerle savaş anılarını canlandırırken çok neşeliydi.

Gençlerin önünde 82 yaşında bir delikanlı vardı. Olgun delikanlı gençlere öğüt verdi. İnönü Savaşı'nın siyasi, askeri yönlerini anlattı. Gençlerden Sadık Erdoğan, İnönü'den imza istedi. İnönü "Boş kağıda imza atmam. Bir şeyler yazmam lazım". Masa takviminin 1 Nisan tarihli yaprağını kopardı. "Sadık Erdoğan ile tanışma" diye yazıp imzaladı. Sonra güldü. "Bu kadar az bir yere iki satırı sığdırma imtihanı verdirdi bana. Ondan intikam alacağım. Benim yaşıma gelinceye kadar bekleyeceğim ve ben de ona aynı şeyleri yazdıracağım".

Yıllar sonra baro başkanırken Erdal İnönü baroya gelerek bir konferans verdi. Konferansın sonrasında Hasan Pulur'un yazısı ile kürsüye çıkarak kendisine ve salona okudum. "Herhalde siz babanızın yerine geçip bana imzalatacaksınız" dedim. Biz de, salon da epeyce gülüştük. Tatlı bir anıydı.

* * *

Yıl 1966'ydı. 50 yıl öncesi. İlk şiir sandığım mısralarımı kitap olarak yayınlamayım dedim. O güne kadar edebiyat dergilerine, antolojilere gönderdiğim şiirlerim yayınlanmıştı. Bundan çok keyif almıştım. Anlatılması zor duygular o mısralara doluyor sanki tüm okuyanlara dağılıyor, bu da bana sonsuz zevk veriyordu. Ajans Türk Antolojilerinde, başka edebi dergilerde ve derlemelerde şiirlerim yayınlanıyordu.

Bu arada bazı yarışmalara katılıp, ödüller aldım. Mesela "Ankara Hukuk Fakültesi Marşı Söz Yarışması" bunlardan birisiydi. Ödül olarak fakültenin tüm kitaplarını verdiler. Yarışmaya rumuzlarla katılmıştık. Benim eserim birinci olmuş. Fakat zarflardan çıkan rumuzlardan ikinci seçilen şiirin Behçet Kemal Çağlar'a ait olduğu anlaşılınca, jüriden dört üye ünlü bir şair olduğu için "ödülü Behçet Kemal'e verelim" demişler.

Dört yıllık hukuk fakültesi kitaplarını bana gönderen Öğrenci Derneği Başkanı Erol Ertuğrul'du. Neredeyse bir kamyon dolusu kitap. Marş için gönderdiğim şiirim şöyleydi:

“Biz hakkın timsaliyiz, gözümüzde yok korku
Kırmızı, siyah, yeşil, rozetlerimizde renk.
Çalışmaktan yılmayan, Hukukluyuz Hukuklu
Alnımızda Adalet, zeytin dalından çelenk.

Vicdanımız terazi, Adalet tartacağız,
Hep bu Vatan diyerek, çağa çağ katacağız.

Haksızlığa kalkanız, kötülüğü boğarız,
İnsansak biliriz ki, iyiliktir bize denk.
Karanlığın üstüne, güneş gibi doğarız
Alnımızda Adalet, zeytin dalından çelenk.

Vicdanımız terazi, Adalet tartacağız,
Ankara Hukukluyuz, çağa çağ katacağız.

Doğruluğun bizimle yoğruludur mayası,
Haksızlığı ezeriz, işte budur bize cenk.
Ancak böyle sarılır, masumların yarası
Alnımızda adalet, zeytin dalından çelenk.

Vicdanımız terazi, Adalet tartacağız,
Hep bu Vatan diyerek, çağa çağ katacağız.”

* * *

Ankara Hukuk Fakültesi'ni 1963 yılında yedek listeden kazandım. 894. sıradaydım. Fakülteye benden sonra yedekten giren Yüksel Bilgin hukuku birinci olarak bitirdi. O zamanki sistem farklıydı. Tüm fakülteler tek liste yapıp, oradan öğrenci alıyorlardı. Onun için devamlı yedek listeler çıkıyordu.

1963-1964 yılında Dikimevi'nde bulunan askeri yurda yazıldım. 20-30 kişilik yatakhaneler vardı. Arkadaşlık çok güzeldi. Kurtuluş semtinde olan hukuk fakültesine yürürdük. Öğlen yemeğini yurda döner yerdik. Ben Akın Baysan ile iyi arkadaş olmuştum. Arkadaşlığımız halen devam ediyor. Ama ikimiz de sınıfta kalınca, Akın'ın babası oğlunun harp okuluna gitmesini istedi. Bense hukukta okumaya devam ettim. Sonra Akın 1965-1966 yılında subay oldu. Bana hediye ettiği subay kılıcını yazıhanemde sergiliyorum. Ben hukuku 1970 yılında bitirdim, staj yaparak avukat oldum. O dönemde subay-astsubay çocuklarını harp okuluna sınavsız almışlardı. Babamsa benim hukukta kalmamı, hukuk okumamı istemişti. Babamı kırmadım. Okulda kaldım, şans yardım etti. O yıllarda hukuk birinci sınıfı geçebilmek çok zordu. Okuldan verilen uzaklaştırma cezaları daha çok hukuk birde oluyordu, tekrar okumak mümkün değildi.

İkinci yıl elemeleri alarak girebildim sözlü sınavlara ve ikinci sınıfa geçtim. Anayasa Hukuku ve Roma Hukuku tüm okulun zor dersleriydi. Anayasa Hukuku sınavı iyi geçti. Roma Hukuku'ndan sınava girmeden, Halil Tancan Arpak'ın evinde toplandık. Cenk Koray, Yüksel Bilgin, Yücel Argun, Tanju Erdem, Kurtuluş Çelebi, Temel Önder ruh çağıracak ve sınavdaki sorunun nereden geleceğini soracaktık. Uzun süre ruh gelmedi. O sırada ben kitaba bakarken bir dip not gördüm "Kimse zilyetliğinin hukuki sebebinin iradesi haricinde değişti-remez". "Çocuklar gelin, şu bulduğum yeri okuyalım" dedim. Benimle alay ettiler. Ruh çağırmaya devam ettiler.

Saat 3-4 gibi evlere gittik. Tesadüfen bulduğum, yarım sayfa olan dip notu iyice okudum.

Ertesi gün sınavda 6 puanlık birinci soru tesadüfen bulduğum, gece ısrarla okuduğum dip nottu. Biz sınav salonunda grup olarak arka arkaya oturmuştuk. Bana garip bakan arkadaşlarımı “önce ruh çağırın” dedim, kızdırdım. Sonra soruya gizlice yardım ettim. Biz yedi kişi sınavı geçtik. Bin civarında sınava giren öğrenciden ancak 10-15’i sınavı geçebildi.

Hukuk fakültesine girdiğim ilk sene, 1963 yılında üç arkadaşım oldu. Birisi tek gözü olmayan, Metin Kurttaş, üçüncü sınıfta; diğeri Zeki Çağatay, ikinci sınıfta; diğeri kapı komşum Ali Vicdani Doyum, Çubuk ilçesinde öğretmen. Babası Boyabat’ın Pirinci isimli tanınan bir türkünün bestecisi. İlk günlerde Öğrenci Derneği seçimleri olacaktı. Çevremizde kimsem yoktu, Zeki, Metin ve Vicdani’nin az arkadaşı vardı. Önce şaka yollu, seçimlere biz de girelim dedik. Sonra bir plan yaptık. Ankara’daki diğer fakültelerden arkadaşlarımızı hukuk fakültesi kantininde topladık. 30-40 kişi kadar olmuştuk. Gruba biraz seçimlerle ilgili konuştuk. 2-3 gün sonra yine bir toplantı yaptık. Bu sefer sayımız biraz daha artmıştı. Fakültemizden bazı arkadaşlarımız toplantıya katılmıştı.

Kuvvetli gruptan bize teklif geldi. Malatyalı Cevdet Fenercioglu ve Erol Ertuğrul’un grubundan listeye alındık, seçime girdik ve kazandık.

Zeki Çağatay yedek subaylığında sınava girdi. Askeri hakim oldu. En son Askeri Yargıtay Başsavcısıydı. Amansız bir hastalığa yakalanarak aramızdan ayrıldı. Halen ortak arkadaşımız olan Hilmi Haluk Ünsal ve sevenleri üzülmüyoruz. Sevgili Haluk’un güzel bir şiirini bu satırlara almak ödevdir. Zira bu şiirde adamlık anlatılıyor:

“Adam sevdadan bihaberdi evvel
Sev dediler, evren sevda üstüne dediler
Dediler de adamı hallendirdiler.

Günlerce sevdayı aradı adam köşe bucakta
Bir çift siyah göz adına
Eee Dünya bu ya, nihayet buldu da
Tamam dediler, oluyor dediler
Dediler de adamı hallendirdiler.

Başladı mı bir acayıklık adamda
Önce uykuları kaçtı yatakta
Derken içki de girdi günlük masrafa
Hadi hadi dediler, olacak bu kadar dediler
Dediler de adamı hallendirdiler.

Adam geceleri tatlı tatlı kaşındı
Düşündü taşındı
Tamam dedi kendi kendine
Galiba bu işin sonu yaklaştı
“Aaa dediler, olur mu hemen
Bekle biraz dediler”
Dediler de adamı hallendirdiler.

Adamın canı sıkılmaya başladı
Bunaldı, utandı, ağladı.
Velhasıl adamda huzur kalmadı
“Hoppala! Dediler, kendine gel yahu dediler”
Dediler de adamı hallendirdiler.

Adam biraz saftı
Bu işler böyle olur sandı
Lakin uzaktan uzağa

Be ne biçim sevda, ne biçim aşktı?
Sen karışma dediler
Bu işler böyle olur dediler
Dediler de adamı hallendirdiler.

Adama zindan olmaya başladı dünya
Bir sevdalısına baktı bir de aynaya
“Ulan dedi! Bu işin sonu kötü ya.
Ağzını hayra aç dediler
Sabret biraz dediler
Dediler de adamı hallendirdiler.

Artık adam adamlıktan çıkmıştı
Kendi kendine bağırdı çağırdı
Çarparım dedi böyle sevdaya
Az daha çarpacaktı
“Ağzını bozma dediler
Dur bakalım dediler”
Dediler de adamı hallendirdiler.

Eee ne de olsa adam da insandı
Sevdaysa sevda be dedi
Her şey karşılıklı olmalı
En iyisi çekip gitmeliydi.
“E biz karışmayız dediler
Sen bilirsin dediler”
Dediler de adamı hallendirdiler.

Ve çekip gitti adam sisli bir akşam vakti
Darmadağınktı.
Eşe dosta allahaısmarladık bile diyemedi.
Adam yolda maviliklere daldı
En iyisi unutmaktı. Tam unutacaktı
“İmkansız dediler, unutulmaz dediler”
Dediler de adamı hallendirdiler.”

Biz de halleniyor ve mülkiye maskeli balolarına Vicdan Do-
yum, Harun Erdoğan ve kız arkadaşlarımızla gidiyorduk.

* * *

Metin Kurttaş, avukat oldu. Danıştay’a açtığı bir davanın
konusu “İnsanlar neden eşit yaratılmadılar” anlamındaydı.
Dava reddoldu.

Tek gözüyle araba kullanan Metin Kurttaş, İstanbul’dan
Ankara’ya, Yargıtay’a bir mürafaaya giderken 1980 yıllarında
trafik kazası yaptı. Bu kazada hayatını kaybetti.

Bu iki arkadaşımınla 1964 yılına ait bir anımız daha var. Fa-
kültede öğrenim bitti. Geleneksel “Hukuk Balomuz” Ulus’ta
Ankara Palas Otelinin salonunda yapılacaktı. Gidecek kız ar-
kadaşlarımız yoktu. Önce onu çözelim dedik. Metin Kurttaş
iki memur arkadaşını getirebileceğini söyledi, kabul ettik. Bu
sırada Metin’in giyecek gömleği olmadığını fark ettik. Benim
gömleklerim dar geliyordu. Çaresiz birisini arkasından, arka
yakasına kadar kestik. Kravat taktığında her şey düzelmişti.
Önden güzeldi, arkadan da ceket içinde fark edilmiyordu.

Sonra baloya gittik. Hava çok sıcaktı. Zeki’yle ben ceketleri-
mizi çıkardık. Bütün ısrarlarımıza rağmen Metin “Ben ciddi
adamım, çıkarmam ceketimi” diyordu. Bizse kahkahalar atı-
yorduk. Memur arkadaşlarımız gömlek hikayesini bilmeden
gülüyorlardı.

* * *

Biz 68 kuşağının temsilcileriydik. Fakültelere polis giremezdi. Şimdiki gibi gaz yoktu. Deniz Gezmiş ve arkadaşları, Ülkü Ahmet, Hüseyin İnan ve diğerleri, yanımızdaki Mülkiye mektebinin yeni salonuna gelirler, kürsüde konuşurlardı. Kendi taraftarları canla başla dinlerlerdi. Biz CHP kuşağı da dinlerdik. Ne derlerdi, onları saptamaya çalışırdık.

1968 yılında Hukuk Fakültesinde ilk boykotu yaptık. Emre İleri komite başkanıydı. Sekiz kişilik bir komitemiz vardı. Tüm öğretim üyelerine ve memurlara fakülteye girmeyi yasakladık. İsteğimiz sınavlardaki eleme sisteminin kaldırılması ve geçme notunun düşürülmesiydi. 8-10 gün süre sonunda bu istemlerimiz kabul oldu. Sınavlardaki eleme sistemi kalktı.

Bir eylemimiz de, dış yoldan geçen otobüsleri fakülte bahçesine çekmekti. Yolcuları tahliye ediyor, otobüsleri bahçeye çektiriyorduk.

30 yıl sonra, 2000 yılında ben, Ankara Barosu Başkanı olmuştum. Balıkesir Barosu Başkanı arkadaşım Erbuğ Delituna, Ayvalık'ta bir deniz turu düzenledi. Türkiye Barolar Birliği Başkanı Eralp Özgen ve Başkent Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dekanı Prof. Turgut Akıntürk, eşlerimiz. O seyahat boyu 1967-1968 boykotunu konuştuk. Hem Sayın Akıntürk'ten olayın perde arkasını, en ince noktalarını dinleyerek. Geziye Sami Yılmazcan ve eşi, Merkez Valisi Halil Nimetoğlu, eşi ve kızı, Avukat Zeki Gözübüyük katılmıştı.

Olayın sonra araştırmasını Sayın Akıntürk yapmıştı. Fakülte, komite üyelerini mahkemeye vermişti. Komite üyeleri Ankara 2. Asliye Ceza Mahkemesi'nde yargılandık, aklandık.

1967 yılında fakülte mezuniyet törenini ben sundum. En çalışkan öğrenci, okul birincisi Yüksel Bilgin'di. Onunla sahne konuşmasında yedekten fakülteyi kazandığını ve fakülte birincisi olduğunu söyledim. Sadece gülümsedi ve "çalışmak" dedi.

Ahmet Tekerek fakültede çok uzun süre okumuştur, 7-8 yıl. Ona da başarısının sırrını sordum. Uzun okumaktaki başarısının sırrını anlatabildiği kadar anlattı.

Hukuk fakültesi münazara takımında Hüseyin Günday, Erkut Dikkaya, Uğur Mumcu, Alev Kocatürk vardı. Efsane gibi bir takım. Bir münazarada Hüseyin Günday diğerinde Uğur Mumcu birinci oluyorlardı. Onlardan hemen sonra ben de bir münazara birinciliği aldım. Takımımız Nail Gürman, Haluk Günöğür, Yaşar Sevük ve benden oluşuyordu.

Diploma törenlerine başbakan ve devlet büyükleri geliyordu. Örneğin benim sunduğum törende İsmet İnönü gelmişti. 1966 törenini Cenk Koray sunmuştu. Oldukça başarılı bir sunuştu.

O tarihlerde Ankara Radyosu, diploma törenlerini yayınlardı. Benim sunduğum törenden sonra bana bir teklifle geldiler. Sabah bir evin kapısını çalıp, istedikleri bir şarkıyı soracak ve onu yayınlayacaktık. Babam kabul etmedi. Çok ciddi azar işittim. Cenk ise radyoevine girdi. Televizyon olayı başlayınca başarılı bir televizyoncu oldu. Sedat Örsel, Uğur Dündar bunlardan ikisiydi.

Cenk, Adalet Partisi Gençlik Kolları Genel Başkan Yardımcısıydı. Bense CHP'li. Ben onun partisinin toplantılarına katılır, söyleşileri dinlerdim. O da CHP'nin toplantılarına katılır, dinlerdi.

Cenk Koray'ın "Karanlık Bir Çaresizlik, Bunun Birinci Sene-sinde" adlı şiirini çok severim ve beğenirim:

"Ellerimi uzatsam tutamam
Şarkı söyleyecek olsam içimden gelmez
Ağlasam yapamam erkeklik var
Kapansa inanmadığım kapılar
Seni bulamam

Güneşi söndürsem ellerim varmaz
Uzun bir çaresizlik ayıdır başlamış
Günlerden kederdir
Gözyaşı senesinin üçüncü tuzağını atlamaktayım.

Dudaklarım titremese, elimde değil
Kızsam, camları kırsam, pijamalarımı kessem, annem kızar
Seni arasam, belli bulamayacağım
Gözlerimi assam sokak kapılarına
Küfretsem cümle insanların geçmişine
Aldırmazlar.

Seni alsam, uzaklara kaçsam, yoksun
Seni alsam, öpsem, örneğin dudaklarından
Bu gecede artık bitsin
Sevmediklerim desem artık benden gitsin
Seni sevsem, seni sevsem, hep sevsem.
Bir de şu var
Sen kimsin?"

* * *

1964 yılında Öğrenci Derneği seçimleri yapılıyordu. Öğrenci Derneği Başkan adayı Uğur Mumcu'ydu. Alt sınıfta yapılan genel toplantıda, taraflar kürsüye çıkıyor, çalışmalarını anlatıyorlardı. Sağ grubun destekçilerinden birisi gizlice pala gibi bir bıçakla gelmişti. Uğur Mumcu konuşurken, Hüseyin Deniz, Hüseyin Günday, Zeki Çağatay, Metin Kurttaş, Neşet Kanyılmaz, Ahmet Tekerek, Ali Erdal Özcan, Mustafa Üzelgün, Akın

Baysan, Ali Vicdani Doyum epey kalabalıktık. Durumu fark edince bu kişiyi salondan çıkardık, ortalığı yatıştırdık.

Seçimleri Uğur Mumcu kazandı. O yıl mezun oldu. İdare Hukuku Profesörü Mukbil Özyörük'ün asistanı oldu. Mukbil Özyörük, Uğur Mumcu arasında çok uyumsuzluk tespit ettik. 1970 yılında iki hoca sıkıyönetim mahkemelerince tutuklandı. Mukbil Hocanın bir savunmasının "ishal dim efendim" şeklinde olduğunu hatırlıyorum. O ana kadar sol çizgide sandığımız Mukbil Hoca sağ tarafa geçmişti.

* * *

1970 yılında Ankara Hukuk Fakültesi'ni bitirdim. Fakültenin ananevi dergisi Ceride-i Kantar'ın başkanlığını yaptım. Heyet şöyleydi; Erol Oral, Suna Bertan, Uğur Aksöz, Şevket Apalak, Sevim Sonfen, Özden Günel, Semih Güner, Okşan Sezerer, İlhan Bozcalı, Zehra Odyakmaz. 1967 yılında Ceride-i Kantar çıkarılamamıştı. Bir mini Ceride-i Kantar'ı o zaman çıkarmıştık. Sedat Örsel, Adnan Töre ve ben. O da mini bir güzellik olmuştu.

Sonra hiç beklemeden Etimesgut Tank Okulu'na gittik. Askerlik bir an önce bitmeli, mesleğimize başlamalıydık. Uğur Aksöz, Mustafa Durusöz, İlhami Algan, Ercan Aydın gibi birçok arkadaş. Uğur "Ah o gemide ben de olsaydım"ı söylerdi boyuna, garnizon bahçesindeki turlarımızda. Geceleri derin uyuyanların ranzalarını تنها yerlere çekip orada bırakmamız da ayrı bir anıdır.

1970 yılı mezunları bugüne kadar en çok Ankara Barosu Başkanı çıkaranlardır. Tuncay Alemdaroğlu, Semih Güner, Özdemir Özok ve ben. Tam dört başkan. Bu oldukça önemli bir ayrıntıdır. Ayrıca 1970 mezunları Anadolu'da çok ilde baro başkanı çıkardı. Erzincan'da Erhayat Fırattekin, Çanakkale'de Cengiz Tuğral, Kocaeli'de İlter Yılmaz gibi. Bu arada iki Yarğıtay başkanı (Hasan Gerçeker, Nazım Kaynak), iki Danıştay

başkanı (Mustafa Birden, Hüseyin H. Karakullukçu), Yargıtay ve Danıştay'a seçilen, üye olan çok arkadaşımız var.

Mezun olduğum 1970 yılına kadar fakültemizin öğrencileri arasında okulu bitirmeden ülke seçimlerine giren Barlas Küntay'ın Bursa Milletvekilliği ve Turizm Bakanlığı var.

Ayrıca Emre İleri'nin, tabancası ile sınıfı geçme hikayesi ilginçtir. Danıştay'a açtığı davada yürütmeyi durdurma kararı aldı. Sonra stajını yaptı, avukat oldu. 1977'de Aksaray Senatörü seçildi. Şimdi başarılı bir avukat.

Emre İleri'yle ziraat fakültesi veya oralardaki başka fakülte-lerdeki seçimlere gider, izlerdik. Sonra oralardan Cebeci'ye yürüyerek dönerdik. Emre İleri, Kurtuluş'ta bulunan Niğde yurdunun müdürüydü. Bizim evle Niğde yurdu komşuydu.

Ankara Belediye Başkanlığı'nda da önemli bir görevi olan Emre İleri, bizleri Atatürk Orman Çiftliği'ne götürür, Marmara Oteli'nde Atamızın güneşi doğdurduğu köşede çay içerirdi.

1968 yılında öğrenci derneği seçimleri yapıldı. "Ortanın Solu" grubu başkan adayı Nail Gürman'dı. Sağ grubun adayısı Kemal Çevik'ti. Sanırım ilk seçim hilesi bu seçimde yapıldı. Sağ grup seçimi kaybettiği halde kullanılan tüm oyları Türkocağı'na kaçırdı.

Nail Gürman'ın kazandığı seçim yok oldu. Bu seçimde Atatürkçüler Nail Gürman'ın başkan adayı olduğu "Ortanın Solu" grubunu destekliyorlardı. Abdullah Emre İleri, Yaşar Çatak, Reşat Yalın, rahmetli arkadaşımız Emin Yılmaz, Ahmet Baykara, Tuna Güngör, Tuncay Alemdaroğlu, Adalet Çebi, Fatma Oran, Namık Gezer, Ekrem Tekin, Sacit Karatoprak, Erdal Güngör, Berat Sancar, Özer Kaya, Sevtap Kaya bunlardan bazılarıydı.

* * *

1970 yılı bizim için çok önemli bir yıldır. Önce Hukuk Fakültesi açısından önemliydi. Hukuk Fakültesinin korkutucu “eleme” sistemi sona ermiş, okuma sanki biraz daha kolaylaşmıştı. Artık “iki dersten geç, sonra diğerlerine girersin, onları o zaman alırsın” mantığı sona ermişti.

1971 yılında yine bir kağıt altı ihtilal görüntüsü oldu. Sonra Bülent Ecevit CHP içerisinde İsmet İnönü’yü “Ortanın Solu” diyerek sildi. İnönü partiden istifa etti. Demokratik Sol yani ortanın solu büyük oy aldı. Dağa taşta Ecevit’in adı yazılmıştı. Her tarafta “Karaoğlan” ve “Ecevit” yazılıydı. Kıbrıs olayının 1974 yılında Ecevit tarafından çözümü dünyada ses getirdi.

Sonraları ülke cumhurbaşkanı krizine girdi. Cumhurbaşkanı bir türlü seçilemiyordu. Ülkede olaylar hızlı ilerliyordu. Sol ve sağ odaklar sokaklarda devamlı dövüşüyorlar ve çoğunlukla birbirlerini öldürüyorlardı. Bu vahşetin önüne geçilemiyordu.

1980 yılında Kenan Evren ve üç general arkadaşı darbe yaptı. Siyasi partiler kapatıldı. Ülke bu ihtilal içerisinde döndü durdu. İdam edilenler çoktu. Hapishaneler ağzına kadar doluydu. Anavatan Partisi ve Demokratik Sol Parti kaldı. Demokrasiyi bulabilmek imkansızdı. Generaller veto ediyor, birtakım partileri seçimlere sokmuyorlardı. “Sodep” gibi.

1980 yılında ihtilal yapıldığında Ankara Barosu’nda seçimler vardı. Türk Hukuk Kurumu Başkanı ve Anayasa Profesörü Muammer Aksoy, yapılan seçimi kazandı. O sırada baro başkanı sağ gruptan Sabahattin Ardıçoğlu’ydu. Ama diğer baro organları hep Demokratik Sol avukatlardan oluşuyordu. Yani başkan sağ, diğer organlar sol. Muammer Aksoy’u başkanlığa önerenler Atila Sav ve Nail Gürman’dı. İlk seçildiğinde yönetim kurulu listesi şöyleydi: Adnan Kurtuluş, Murat Aslan, Reşat Yalın, Zeki Gözübüyük, Berat Sancar, Sadık Dikmen, Erkin Kaya, İsmet Cantürk, Şahap İnce ve Sadık Erdoğan.

Baro Yönetim Kurulu seçimleri her yıl oluyor ama beş kişi seçiliyordu. Her yıl beş kişi için seçim mutlaka yapılıyordu.

* * *

İhtilal hükümeti 1982 yılındaki baro seçimini erteledi. Bizim dönemin süresi üç yıl oldu.

1981 yılında Muammer Aksoy trafik kazası geçirdi. Uzun süre baro ile ilgilenemedi. Bizler iki yıl sorumluluk üstlendik. Tabii Sayın Aksoy da elinden geldiğince uğraşmaya çalışıyordu.

Bu arada diğer ülkelerden heyetler Türkiye'ye geliyordu. Mutlaka uğrayıp, sorunu konuştukları yerlerden birisi Ankara Barosu'ydu. Ceza adliyesi baro odasında, Muammer Aksoy verdiği cevaplarda Türkiye'yi kötü duruma düşürmüyordu. Eleştirileri bile zarifti.

Kenan Evren avukatları sevmiyordu. Konya'daki bir konuşmasında avukatlara beyanları ağırdı. Yargılandığı yıllardaysa onu savunanlar yine avukatlardı. Yargının üç dalı toplum için olmalıdır. Seviyeli ve adil mahkeme, seviyeli ve adil suçlama, seviyeli ve adil savunma.

Benim söylediğim bir söz basına şöyle geçti: "Yargı Türkiye'de hem pahalı hem geç hem güç işler". Bu söz halen değişmedi. Hele Ergenekon davalarında yıllarca hapis yatan masumlar, hayatlarından kaç yılı verdiler. Onlar dışında bunun farkında olanlar elbette çok. Ama geçen zaman ne olacak? Türkiye bizimdir. Çocuklarımıza bırakacağımız önemli varlıktır. Anayurdumuzdur, her şeyimizdir.

İnsan Hakları ve Demokrasi. Yüzyılımızın gerçek kahramanlarının savundukları kavramlar. Onur denen kavram, insanın gerçekten içindeyse, bu kavramla güç kazanır ve yenilgi imkansızdır. İnsan bunu hiç unutmamalıdır.

* * *

Baro yönetim kurulundayken (1980-1983), Demirel, Ecevit ve diğer sürgündekiler Ankara'ya döndürüldüler. Yönetim kurulundan çoğumuz kısa aralıklarla Ecevit'in Or-An semtindeki evine gidiyorduk. Çaylarımızı Rahşan Hanımefendi yapıyordu. Sayın Ecevit dağıtıyordu. Sonrasında uzun konuşmalarımız oluyordu. Rahmetli Ecevit, sendikaların, baroların çok önemli kurumlar olduğunu söylüyor, mutlaka geliştirilmeleri gerektiğinden bahsediyordu. CHP'nin kendisi için bittiğini söylüyordu. Israrla bu görüşünü bize iletliyordu.

Bu söylemini her gittiğimizde dinledik. CHP Ecevit için bitmişti. İnönü'yü siyasetten silen Ecevit artık CHP'yi bırakıyordu. Kendisi siyasi yasaklı olduğu için, siyaset dışı uğraştığı, "Arayış" dergisini çıkarmaya başladı. "Demokratik Sol Parti" adında bir partiyi eşi Rahşan Hanım'a kurdu. Sonra bu parti başarı kazandı. Metin Bostancıoğlu, Hikmet Sami Türk, İstemihan Talay ve Nami Çağan'ın seçilmesi ile başarı devam etti. Koalisyon hükümetlerine girdiler.

Parti sonra yavaş yavaş kayboldu ve bitti.

* * *

Barolar Birliği Başkanı Sayın Özdemir Özok'un düzenlediği bir yemekte "Mİ-KA-HA" şiirinden mısralar okumuştum. Sorulunca şiirin Ankara Hukuk Fakültesi'nden arkadaşım rahmetli Hüseyin Günday'a ait olduğunu söylemiştim. Yemeğe Rahmi Magat, Mahir Can Ilıcak, Fehmi Özçelik, Hakkı Süha Okay, Yekta Güngör Özden, Tuncay Alemdaroğlu, Özbey İmamoğlu, Ayhan Erol, Erkin Kaya, Teoman Ergül, Burhan Karaçelik, Özcan Çine, Atila Sav, Ünsal Toker, Zafer Merzi-fonluoğlu, Semih Güner, İsmail Özersin katılmıştı.

Kemal Hakimoğlu şiirin, şair Attila İlhan'a ait olduğunu söylemişti. İddiaya girmiştik. Kim doğru söylüyorsa, diğeri Vakko takım elbise, kravat ve gömlek alacaktı.

Bu durumda doğru yanıt Attila İlhan'dan alınırdı. Asistanı Belgin Hanım'ı telefonundan aradım.

Konuyu kendisine aktardım. Üstad ile görüşüldü. Attila İlhan üstad, kendisinin "Mİ-KA-HA" diye şiirinin olmadığını, hiçbir kitabında böyle bir şiirin yer almadığını bana bildirdi. Bir yakınma aldım. Bazı internet sitelerinde kendisine ait olmayan şiirlerin kendi adıyla yayınlandığını, bunlara karşı ne yapmaları gerektiğini tarafıma sordular.

Ayrıca ilk elden cevap olmasına rağmen, o yıllarda öğrenci derneği başkanı olan Erol Ertuğrul'un bilgisine başvurdum. Onun cevabi yazı örneğiyle gönderdiği şiir defterindeki şiirin örneğini ve 1964 Ceride-i Kantarın bazı yazılarını yayınlıyorum. Bu belgelerden şiirin Attila İlhan'a ait olmadığı, Hüseyin Günday'a ait olduğu anlaşılacaktır:

"Sevgili Sadık;

Ankara'daki bir yemekte Mi-ka-ha şiirinin kime ait olduğu yolunda bir tartışma olduğunu öğrendiğimden bu açıklamayı yapmak gereğini duydum.

Mi-ka-ha şiiri, Hüseyin Günday'a aittir. Fakülte arkadaşlığım sırasında Hüseyin bu şiiri sıkça okurdu. Biz de bu şiiri ezberlemiştik, şiiri defterlerimize yazmıştık. O dönemdeki şiir defterimin bir fotokopisini ekte gönderiyorum. Şiirin Attila İlhan'la bir ilgisi yoktur.

Bilginize sunar, sevgi ve saygı dileklerle özlemle öperim."

1964 Ceride-i Kantar'ında arkadaşımız Andaç Bilgen'in yazdığı yazılar şöyleydi:

"Hüseyin GÜNDAY: Kültürel çalışmalara olan tutkusu yüzünden Fikir ve Sanat Ocağını, aşka olan tutkusuzluğu yüzünden de aşk konseyini kurdu. Enteresan tip ve düşünceleri ile fakültede ayrı bir ekolün kurulmasına sebebiyet verdi. Mi-ka-ha dediği kraliçesini aramakla meşgul olduğundan, aya ilk

gidecek adam ünvanını kazandı. Kendisi yalnız yaşar, ama yaşar.”

“Gitar “Roberta”ya serenat yaparken, salona Hüseyin Günday girdi. Mi-ka-ha’sını bulmuş muydu, bulamamış mıydı pek bilemeyeceğiz.”

İşte o günlere konu olan çok sevdiğim “Mİ-KA- HA” şiiri:

“Tanrının sokaklarda dolaştığı zaman
Adına kör karanlık diyorlar
Güneş de üç buçuk aylık piçini düşürecek bulvarlara
Tutup hıncımdan
Makao’da bir Çinliye gözlerinle söveceğim
Saygon’da bir otelde bulacağım seni
Ellerini Portekiz’de unutmuş olacaksın
Gümrüksüz gireceksin düşlerime çırılçıplak
Beyrut’tan uçağı kaçıracağım Mi-ka-ha,
Sana dönmek mi bir daha Tövbeler olsun

* * *

Özlediğin bu muydu yoksa
Tutkulu bir kelepçe vurdular yüreklerimize
Adına “aşk” diyorsun,
Oysa balıklar Singapur’dan bu tutkuyu
Getirmemişlerdi ağızlarında
Roma’da kendini satan bir kadın görüp
Kadınlığından utanmıştın.
Melekliğinden utanan şeytanlar gibiydin
Sen de yüreğini ellere sattın Mi-ka-ha
Sana dönmek mi bir daha
Tövbeler olsun

Bak, yine de inanasım yok işte
Bu mevsim gelmezdi
Bulvarlara kar yağmazdı
Ve sensiz gecenin bu kör karanlığında
Tanrı Bizim için ağlamazdı
Sevmeyi sevilerek öğrenmiştik,
Tanrı'ya da biz öğretmiştik üstelik
Belli ki sevmeleri de bırakıyorum
Sarışın bir delikanlının kolunda gezdiğini söylediler
Tanrı'nın da gözyaşları tükendi Mi-ka-ha
Sana dönmek mi bir daha
Tövbeler olsun

* * *

Kolay diyorsun gel bir de sen yaşa sensizliği
Yalan söylüyor Kuveytli petrol kralı
Beş gece içmez, sana bir yüzük de alırdım
Gözlerini pireli tayfalara çaldırdın
Belki Hong Kong'da bir şişe pirinç rakısına satarlar
Belki de ucuzundan ölümü göze alırsın, Ama ölmemişsen
Ölmüyorsan
Ölemiyorsan
Paris benim kentim değil ki
Bu serseri izler, senin izlerin Mi-ka-ha
Sana dönmek mi bir daha
Tövbeler olsun

* * *

Artık içime de dönemiyorum,
Çünkü hep sen varsın içimde,

Susmuşsun belli
Birazdan bu kentin de iliğine işleyeceksin
Hem bak, bu mezarı benim için yaptılar
Bu çiçekleri dişi eller getirdi.
Sözüm var ölürsem erkekçe öleceğim
Ama sensiz ölmeyi beceremem Mi-ka-ha
Sana dönmemek ha
Tövbeler olsun”

* * *

2002 yılında Türkiye’de ve dünyada avukatlıkla ilgili çok güzel bir yazıyı Avukat Kazım Berzek göndermişti:

“Sayın Başkanım,

38 yıllık avukatlığımın son 9 yılında Avrupa İnsan Hakları Komisyon ve Mahkemesi’nde davalar takip ettim. Avrupa İnsan Hakları Hukuku’nda yeni içtihadı yol açtım. Yargılamada zihniyet bilgi ve tecrübesi edindim.

Türkiye’den farklı olarak tecrübeme dayalı yeni kanaatim şu oldu.

a-Adaletin gerçekleştirilebilmesi

b-İnsan hak ve özgürlüklerinin güvenceye alınabilmesi

c-Yargının saygınlığının en üst düzeyde sağlanabilmesi için öncelikle

HAKİMLERDE VE TÜM YARGI KADROSUNDA İNSANA SAYGININ EN ÜST DÜZEYDE OLMASI VE BU SAYGININ İZHAR EDİLMESİ ŞARTTIR. ZİRA ADALET İNSANA HAS DUYGU VE TALEPTİR.

Batılı uygar ülke mahkemelerinde ve Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'nde insana saygı zihniyeti öncelikle ve tabii olarak AVUKATA SAYGI üslubuyla izhar ediliyor.

Üç Örnek:

1- Sayın M. De Salvia, 1998 öncesi komisyon bürokrasisinin en üst düzey yöneticisi idi, şimdi mahkeme bürokrasisinin en üst düzeyindedir. Kararların hazırlanmasında etkin ve değerli bir hukukçudur.

Bana gönderdiği İngilizce bir resmi yazının sonu şöyle: Türkçe ifade edelim "sizin sadık bendeniz (hizmetçiniz) olmak şerefine sahibim, efendim". İngilizce

Avukata karşı geleneksel üslup böyle.

2- Mahkemenin eski bürokrasisinin başı, değerli Hukukçu Herbert Petzold'ün Fransızca yazısının sonunda ise Fransız geleneğine uygun olarak şu ifade var: "Benim yüksek saygılarımı lütfen kabul edin üstadım". Fransızca'da avukata ÜSTAT diye hitap ediliyor.

3- Mahkemenin bir duruşmaya davet yazısını sunuyorum.

Davet yazısında DURUŞMAYA GEL emri verilmiyor. DURUŞMA SAATİNDEN 15 DAKİKA ÖNCE, MAHKEME BAŞKANI taraf temsilcilerini ÖZEL ODASINA DAVET EDİYOR. (İçtüzüğe göre davacı-birey temsilcilerinin avukat olması gerekli) Odasında, nezaketen bir tanışma seranomisi yapılıyor. Başkan ayrıca, taraflara konuşmalarının süresinin ne olacağını soruyor. Davaların gidişatından bir şikayetleri olup olmadığını soruyor.

Sonra duruşma salonuna geçiliyor. Mahkeme tarafları bildirdikleri konuşma süresi boyunca müdahalesiz dinliyor. Süre aşıldığında başkan nazik bir şekilde "bildirdiğiniz süre doldu, 5 dakikada bitirebilir misiniz" ikazı yapıyor.

Mahkemenin insana ve avukata karşı saygılı ve nazik üslubu ister istemez mahkemeye karşı da bir huşu duygusu yaratıyor.

Tehditle, zorla, tahkirle, aşağılamak suretiyle saygınlık telkini zihniyeti yok. İnsanların davasını rahatça anlatamadığı yerde adaletin olamayacağı düşünülüyor.”

* * *

Uzun süre Ankara Barosu Dergisi Sorumlu Müdürüydüm. Hedefimiz baro dergisini yaşatmaktı. Bunda başarılı olduk. Hiç eksikimiz olmadı. Hep takdirle, teşekkürle karşılandık. Bu görevi Av. Semih Güner de yaptı başarıyla.

Bir ara Türkiye Barolar Birliği Yönetim Kurulu’nda çalıştım. Saymandım. Barolar Birliği Dergisi’nin sorumlu müdürü oldum.

Bir deneme yapalım diye yayın kurulu arkadaşlarımla anlaştık. Dergiye karikatürler, şiirler, resimler, ünlü hukukçu şairlerle, ressamlarla yapılan söyleşiler koyduk. Yani sanat sayfaları, sanat kısmı eklendi. Epeyce beğenildi ve devam etti.

Ankara Barosu’nda şiir ve nesir yarışmaları, resim sergileri düzenledik. Bunlara hukukçu kişiler yarışmak için katılabiliyordu. Amaç, hukukçu şairler üzerinde çalışmaktı. Baro Başkanı Erdal Merdol zamanında Hukukçu Şairler Antolojisi’ni çıkardık. Denizli Barosu’nda Av. Adil Giray Çelik de böyle bir eser çıkardı.

“Şiir Akşamüstleri” uzun süre devam etti, basında yer aldı ve beğenildi. Sevgili Zeki Bozay, Mustafa Atalık, Berna Özpınar güzel günler yaşattılar.

Halk müziği ve Türk sanat müziğini baro hiç bırakmadı. Hukukçular bu yöndeki başarılarını uzun süre sergilediler. Harika müzik ustası Cumhuriyet Koca’nın elleri, baro müziğini en ön safta tuttu.

Baroda sergi açan ressamlarımızdan Fulya Uzer, Zafer Batu, Metin Başbay'ı hatırlıyorum.

Uzun zamandır Hukuk Müzesi fikrini destekliyordum. Faruk Erem vefat ettiğinde TBB Yönetim Kurulu sayman üyesiydim. Eşi Nevin Hanım'la konuşarak, Faruk Hoca adına anı köşesi yaptık. O köşede avukatlık cübbesini, kitaplarını, daktilosunu, ona ait önemli hukuksal eşyalarını sergiledik. "Faruk Erem" köşesi böyle yaratıldı.

* * *

Ben TBB yönetim kurulu üyesiyken 2000 yılı baro seçimleri vardı. Başkan aday adayı olarak katıldım bu seçimlere. Benim dışımda aday olan kişilerden birini Barolar Birliği Genel Sekreteri Özdemir Özok destekliyordu, Şahin Mengü'yü. Diğer aday adayıysa Ahmet Toptan'dı.

Seçimden hemen önce TBB Yönetim Kurulu Üyesi İzmir Barosu Eski Başkanı Sabri Kurt'tan bir mektup aldım. Benimle yüze konuşmamış, mektupla derdini, bana olan sevgisini anlatmak istemişti.

Sayın Sabri Abi'nin mektubu şöyleydi:

"Önceki baro başkanlarımızdan ve Faruk Erem'le TBB yönetim kurulunda çalışmış Av. Cengiz İlhan'dan Anılar Kitabı için yazı istemiştin. Bana İzmir Barosu Dergisi'nde başkanımız Faruk Erem'e yazdığı "Baroculuk" başlıklı yazısını önerdi. Yazının yayınlandığı dergiyi size gönderiyorum. Yayınlanıp yayınlanmaması takdirlerinize kalmıştır.

Başkan aday adaylığınız nasıl gidiyor? Temiz, şeffaf, doğru, ikircikli politika bilmeyen bir arkadaşımızsınız. Sizin için çalıştığınızı söylediğiniz en az 150 arkadaşınıza da tam olarak güvenmeyin. Kuşukular bırakın. Benim izlenimim, şansınızın pek parlak olmadığı. Adaylığı kazanamazsanız hüzünlenmeyin.

Saymanlığa devam edersiniz. Gelecek TBB yönetimine seçeriz. Sizlerden yararlanmaya devam ederiz. Sevgilerimle.”

Gördüğüm kadarı ile bana yönetim kurulundan destek yoktu. Ön seçim yapıldı. Kendi grubumda yarıştığım iddialı iki adayın aldığı oy toplamı kadar oy alarak baro başkan adayı oldum. Genel seçimi de oy farkıyla kazandım.

Seçim süremiz bittiğinde iki yıl sonra yapılan genel kurulda bizim için konuşan grup temsilcilerinin hepsi çalışmalarımız için teşekkür ediyorlardı. Bu güzel bir olaydı. Bana ve yönetim kurulu üyesi arkadaşlarımıza ciddi bir bakış ve inan vardı.

Bizim seçildiğimiz yıla kadar baro başkanlığı görevini yürütenler, iki yıl sonra yeniden seçimlere girmiyorlardı. Yerlerine yeni baro başkanları seçiliyordu. Ankara Barosu Başkanlığı'nda bu, 1956'lardan beri böyle olmuştu. Ankara Barosu'nda 2002 döneminde Semih Güner başkan seçildi. O, iki yıl sonra seçilmek istemedi, usule uydu. Değerli büyüğümüz Atila Sav, 1956 yılına kadar gelen başkanların uzun süre başkanlık yaptıklarını tespit ettiklerini, çok avukatın bundan üzüntü duyduklarını anlattı. Zamanın baro başkanı Saim Dora'ya avukatlar bir dilekçe ile müracaat ederek, bundan böyle baro başkanlığı yapacakların iki yıl süreyle sınırlı olarak yapmalarını istediler. Saim Dora bu isteme saygı gösterdi. 2007 yılına kadar usul böyle devam etti. Bu gelenek Vedat Ahşen Coşar tarafından bozuldu.

Sayın Coşar bizim Demokratik Sol Avukatlar grubundan ayrılmış, bir başka grubun adayı olmuştu. Ama seçimi kaybetmişti. Grubun adı “Demokratik Birlik” olarak konmuştu.

2006 yılındaki adaylığında seçici kurul belirlenmişti. Hakkı Süha Okay, Ünsal Toker, Sadık Erdoğan, Semih Güner, Ömer Çiftçi, Uğur Uzer, Zafer Merzifonluoğlu, Daham Keleş, Adalet Çebi ve Yaşar Çatak'tan oluşuyordu.

Kendisi hakkında ikinci cumhuriyetçi söylentisi dolaşıyordu. Benden randevu aldı. Yanında Tacar Çağlar vardı. Eşim de yanımızdaydı. Uzun uzun konuştuk. Bu ikinci cumhuriyetçi söylentilerinin yalan olduğunu, kendisinin gerçekten Atatürkçü bir çizgide olduğunu vurguluyordu. Ben gerçekten inandım.

Yakında Antalya'da Türkiye Barolar Birliği seçimi toplantısı olacağını, o seçimde adaysam beni destekleyeceğini söyledi. Bense kendisinden böyle bir talepte bulunmamıştım. Aday olduğum birlik seçimlerinde ise böyle bir vadinin olmadığını dile getiriyordu.

2006 yılı seçimleri geldi. Vedat Ahsen Coşar yeniden seçilmek istedi. Seçildi. 2008 yılı seçimleri geldi. Yine aday oldu, yine seçildi. Düzen bozulmuştu. Vedat Ahsen Coşar usulü bozmuştu. Yıllardır devam eden bir dönem seçilme şartı yok olmuştu.

* * *

Epey uğraşarak bazı değişiklikler yaptığımız Avukatlık Yasası'nın bazı maddelerini kabul etmeyen milletvekilleri vardı. Birisi iktidarın bir Konya milletvekiliydi. Avukatlığa girişteki sınav şartını şiddetle eleştiriyor, verdiği bir önergeyle kaldırmak istiyordu. Hukuk fakültesini bitirenler hakim, savcı olabilirler. Onlardan birisi olmadıkları, olamadıkları zaman avukat olabilmeleri iyi olur deniyordu. Mecliste tartışılmasına rağmen, sınav kaldırılmasına denmesine rağmen, iktidarın oylarıyla sınav kaldırıldı. Yıllarca uğraşarak zorla çıkarabildiğimiz önemli madde elimizden alınıyordu.

Özdemir Özok, Şahin Mengü, Erkin Kaya ve arkadaşları Maliye Bakanı Sümer Oral'ın büyük yardımlarıyla Balgat'taki yeri Barolar Birliği'ne alıyorlardı. Şimdiki durumu ile yüz akı olan bu yer biz avukatlara çıkan büyük bir piyango ikramiyesi gibiydi.

* * *

Vedat Ahsen Coşar “FİHİ MA FİH” adlı kitabında “Baroda mücadeleyi mertçe yaptım” diyor. “Kimseye pusu kurmadım” diyor. Sonra bir daha, sonra bir daha seçilişimin öyküsü diyor Coşar. 1956 yılından beri tek dönem olan seçimler teatürünü acımadan yıkıyor.

Sayın Coşar’ın kitabında saydığı avukatların çoğu öncelikle kendisine dost, sonraları hep düşman.

Ben, Semih Güner, Ünsal Toker çatışma kültüründen gelmişiz Sayın Coşar’a göre. Etrafımızda hep düşman aramış, bulamadığımızda da yaratmış barocularmışız. Bizim davranışlarımız o gün, bugün alkış alıyormuş. Hamaset, laf oturtmalar, sloganlarla düşünmek ve konuşmak, tribünlere oynamak böyle oluyormuş.

Aslında geleneğe bağlı kalacakmış ama o kadar çok üstüne gelinmiş ki aday olması onun için onur meselesi haline gelmiş.

Bir küçük abla diye Nebile Kısa’yla ettiği alay Erdal Merdol’un iki grupla önce beraber olduğu vurgusu, Sayın Demirel’in “dün dündür, bugün bugündür” sözünün hatırlanmasına neden olmuş.

Ben bir toplantıda grubun senyörlerinin kendimiz olduğunu söylemişim. Junyörlere söz düşmezmiş. Siz haddinizi bilin demek istemişim. 45 yıllık avukatlık hayatımda benim kültürüm ve dilimde böyle sözler olmadığını çok kişi bilir. Coşar yanlış hatırlıyor.

Biz tüm olaylara çok kızmış, 9 yıl intikam almak için beklemişiz. Sanırsın televizyonda film oynuyor.

Zaman yetmemiş Coşar’a. Bazı belediye başkanları gibi yıllarca görev yapması gerekiyormuş. Bilememişiz. Şimdi de diyor ki “gelecek uzun sürer”.

Bizlere karşı hoşgörülü davranmış Vedat Ahsen.

Hepimizi değişik yerlerde başkan yapmış.

Bu arada Hakkı Süha Okay, ben ve Semih Güner'in hukuk kurultayları mükemmelmiş.

Fikri mülkiyet alanında en büyük pay bana ve yönetimime aitmiş.

Özdemir Özok'a olan desteğimin nedeni diyor Coşar kişisel değil kurumsaldı. Kişisel olsaydı geçmişte pek çok sorun yaşadığım aramızda ciddi güven bunalımı bulunan beraber yürüdüğümüz yolda beni yalnız bırakan Özdemir Özok'un yanında değil, bana o tarihlerde daha yakın olan her zaman iyi ilişkiler içinde olduğum baro başkanlığında beni destekleyen Sadık Erdoğan'ın yanında olurdum. Bana göre Özdemir Özok'un desteklenmesinde kurumsal yarar vardı. Zira Özdemir Özok birlik başkanı olarak başarılı bir 4 yılı arkasında bırakmıştı. Hem bu başarının ödüllendirilmesi gerekiyordu, hem yönetimdeki istikrarı korumakta, barolar birliğini bir maceraya taşımamakta bir yarar vardı. Sadık Erdoğan'ın pek çok konuda artıları vardı, ama karşılaştırıldığında Özdemir Özok'un artıları, Vedat Ahsen Coşar'a göre daha fazlaydı.

ÖMÜRLÜK AŞK

Her şey bir Pazar günü sabahı başladı. Esneyerek yatağımdan kalktım, gözlerimi ovuşturdum.

"Yine o, işte karşımda" dedim. Kimse yoktu karşımda. Yanılmıştım.

Bir sağa, bir sola yürüdüm durdum. Soluk soluğa. Koşmuyordum, oda ufacıktı. Sabahın ilk ışıkları yeni doluyordu odaya.

Altüst etti hayatımı dedim. Fırtına oldu girdi hayatıma. Çünkü aşık oldum.

Dakikalar ilerliyordu. Zorla yüzümü yıkadım. Saçlarıma hafif bir kır düşmüştü. Gözlerimin içine işlemişti yalnızlık. Uzaklarda değil, yanı başımdaydı. Öylesine biçimli gerçekler ötesi yalnızlık. Saçlara kır bile düşüyordu.

Çiçeklerin sarmaladığı balkona çıktım. Oturdum, uzattım ayaklarımı bir sehpaye. Gözlerimi kapattım. Takvim 1967 yılı Kasım ayının dördüncü gününü gösteriyordu. Ertesi gün hukuk fakültesi açılacaktı.

* * *

Ankara Hukuk Fakültesi'nin önü, üniversite sınavları sonuçlarını öğrenmeye gelenlerle dolmuştu. Cıvıl cıvıl bir gençler yığını. Öğrenci işlerine bakan büronun önünde öğrenci derneğinin görevlendirdiği ben ve Cenk Koray bir masanın arkasından soranlara fakülteyle ilgili bilgiler veriyorduk.

16-17 yaşlarında birisi esmer, diğeri kumral iki kız, ellerinde tuttukları, o günlerde moda olan kocaman gözlükleriyle yaklaştılar. Bir güzellik yığını olan kumral kız dikkatleri üzerine çekiyordu. İşte o an ona aşık oldum, 50 yıldır aşkım devam ediyor. 41 yıldır evliyiz, iki çocuğumuz, iki torunumuz var.

* * *

Hava iyice soğuktu. Durakta ceketime biraz daha gömüldüm. Ellerimi ceplerimden çıkardım, ovuşturdum, tekrar cebime soktum. Beklemeye başladım. İlerdeki kule saati 19'u vurdu. Uzun süredir bekliyordum. Gelen dolmuşlar dolu geçiyordu. İyice üşümüştüm. Dişlerim birbirine çarpıyordu. Zorla tıka basa bir dolmuşa binebildim.

* * *

Sonraki günlerde fakülteye sık geldi kumral kız. Esmer arkadaşıyla beraber. Kızılay'a kadar yürümeye başlandı akşamü-

zerleri. Almanca dersi için kitapçılardan kitap arıyor, sonra kumral kızın Bahçelievler'deki evine dolmuşla gidiyorduk.

Hukuk fakültesi yine 1967 yılının 5 Kasım günü açıldı. Çünkü o gün kurulmuştu. Açılışlar o günlerde yapılıyordu. Açılış dersini Anayasa profesörü Bülent Nuri Esen verdi. Konu "Hürriyet" idi. Dersler başladı. Derse girmekten çok kantini tercih ediyorduk.

* * *

O günlerde kumral kız aşkı düşünmüyordu. Aklında dersler vardı devamlı. Kur pratiklere giriyor, seminer yapmaya çalışıyordu.

* * *

Yıllar çabuk geçti. Ben 1970 yılında bitirdim fakülteyi. Arkadaşım 1972 yılında bitirdi. Askere gittim Etimesgut'a. Uğur Aksöz güzel aşk şarkılarını ikimiz için söyler dururdu. 1973 başında avukat olduk. Evlenme teklifimi kabul etti. 1975'te sözlendik. 04.11.1976 yılında Anadolu Kulübü'nde evlendik. Düğünümüz kalabalıktı. Fakültenin en güzel kızı ile evlendiğimi söylüyorlardı. Bugün 41 yıldır evliyiz. Ne mutlu bana.

Ayvalık Cunda'da, deniz kenarında bir yorgun adam, denizin iki gözüne dostça baktı. Sonra yavaşça az ilerideki banka doğru yürüdü. Uzaklarda deniz feneri yanıp sönüyordu. Ilık bir rüzgar esiyordu.

Limana her zamanki gibi çok tekne demirlemişti. Kıyıdaki barlar tıklım tıklım doluydu.

Oturdum sonra. Uzun uzun esnedim. Dostça bakışımı yineledim denize, yumuşak sesli bir kadın aşk şarkısı söylüyordu.

O yorgun adam bendim.

* * *

Bir Eylül akşamıydı. Hava daha soğumamıştı.

Onlarca yılı geride bırakmıştım. Önümde kaç yıl vardı, bilmiyordum. Ama güzel olan buydu. Bilmemek. Ölüm yaşamakla aramıza bir çizgi mi çekmişti? Belki de ölüm yaşamaktı.

Yahya Kemal'in mısralarındaki gibi;

“Demek her giden memnun ki yerinden
Yıllar geçse de dönen yok seferinden.”

“Yaşantım” satırlarımda doğumumla başlayan hayat çizgim var. Bugüne kadar yaşadığım dünyam var. Çizgi ne zaman biter, onu bilmek imkansız.

Ayvalık Cunda, Ağustos 2017.

ÜNSAL
PIROGLU

2. KISIM

İLK ŞİİRLERİ

İNSANLAR YAŞADIKÇA

Bu heyecanlı romanın kahramanı benim
Okuma bilmeyen kızın elinde.
303 savaşının unutulmaz subayı
Kolumda yara izi, kaybolmuş ama belli.
Şarapnel yarasının kalbe giden sızısı
Benzemez gül dalının okşayan çiziklerine.
Şimdi her an o günlerin içerisinde yaşıyorum,
Sanki bu günmüş gibi acısını duyarım.

Bir sergi geziyorum Seyrantepe'de,
Barut-duman genizlerde kardeşçesine,
Yaşama savaşını hınca boğuyor.
Kore'de gözlerinden çakıyor
Teğmen Kemal yakaladıklarını.
Açılmayan paraşütü yukarı çekiyor Tanrı
Mitralyözle düzeltiyor, yaratıklarının kusurlarını.

Bir yanda ölüm kalım savaşı
Öte yanda kulaklarımızı şarkılarla dolduran
İnce sesli bir kadın, notaların katili.
-Top sesleri arasında duyabildiğimiz-
Yine de müziklerin en güzeli.
Şarapnel yarası
 barut, duman kardeşliği
 gözlerinden çakılanlar
 alınlarından vurulanlar
Açılmayan paraşütler
Mitralyöz yağmuru.

Ç a ğ l a r b o y u n c a h e p b u ,
Ç a ğ l a r b o y u n c a h e p b u .

Bitecek mi bu uğraşı bitecek mi?
Gözlerde umutlar çocukça.
Ama sanmam
-Kimse de sanmıyor-
Bitmeyecek bu kavga
İNSANLAR YAŞADIKÇA.

Ankara-1974

KAHROLDUK

Elbet bir sonu vardı bu işin
Belki de yoktu, ne bileyim.
En azından bir yaşamak adamıştım sana,
Gözlerin kadar güzeldi,
Sevdiğim.

Öyle oldu, böyle oldu, karıştı durdu.
Kördüğüm oldu arzular.
Oysa umutlarım vardı filizlenmiş,
Sevilerim vardı taptaze.
Hiçbiri olmadı.

Bir sağa-bir sola bocaladım durdum.
Gözlerimden yaşlar boşaldı günlerce
Kahroldum.

Ankara-1970

SENİ HER AN SEVEBİLİRİM

Gözlerimde yalnızlık büyüdü dikkat et
Seni her an sevebilirim.

Deli fişek arzular geliyor içimden haa
Umursamadan dünyayı bağırıp, çağırabilirim.
Şarkı da söyleyebilirim çatlak sesimle
Sokaklarda sabaha kadar dolaşabilirim.

Lapa lapa kar yağarken düşüncelerime
Gözlerime vurabilir üşümüşlüğüm.
Saatlerde zamanı kaybedebilirim.

Biliyorum sen çıkarsın adım başı karşıma,
Çok bilinmeyenli denklem çıkar.
Kağıt fenerlerde umudu yakabilirim.

Yüzüme kapanmadan bütün kapılar,
Tükenmeden yeryüzünde kaldırımlar,
Gözlerimde yalnızlığı küçültmeliyim.

Ankara-1968

İSTEMEDİLER

Kapıların hepsi yüzüme kapandı,
Birden kapandı, bilmem neden.
Çok kıllı ellerimi istemediler,
İstemediler beni, üzgünüm.

Yağmur yağacaktı oysa, şarkı söylercesine
Cetvellerde santimler büyüyecekti
Gözlerini umutlarıma bağlayacaktım.
Ağlama duvarını aşacaktık,
Gecenin ortasını bölüverecektik sessizce,
Cenk, ben, bir de yalnızlık.
Şimdi çaresizlik üstüne gökyüzü boyuyoruz
Ve bölemedik gecenin ortasını.

İnat olsun diye insanlara
Salıncak kurdum bakışlarına yetmiş yedi renkli
Ağlamadan öte bir cennet aradım.

Bütün kapılar yüzüme kapandı,
Birden kapandı, bilmem neden.
Çok kıllı ellerimi istemediler,
İstemediler beni, üzgünüm.

Ankara-1968

H İ K A Y E

Yolun sağından çamurlara bata çıka yürüyorduk
Yanımızdan vasıtalar gelip geçiyordu.

Sert mi sert bir rüzgar esiyordu,

Gözlerinin içi üşüyordu.

Biliyordum beni seviyordu.

Ama söyleyemiyordu.

Öylece gidiyorduk.

Bir de kar hızlandı ki ne hızlandı.

Yolun sağından çamurlara bata çıka yürüyorduk,

Ben, o, bir de arkadaşı, Tıp'ta okuyor, Nesrin.

Hani kırmızı mantolu bir arkadaşı var ya, işte o.

Yükseliş Koleji bilmem ne okuluna gidiyorduk.

Hem elleri hem gözleri üşüyordu,
Bende kabahat yok, inanın.
Şiirler mi okumadım onlara, fıkralar mı anlatmadım
Neler yapmadım neler.
Ama üşüyordu işte, ne yapayım, üşüyordu.

Ne gezer bende beklemek sonsuzu
Geçiremiyorum onsuz saniyeleri bile.
Tıp'taki arkadaşı bile inanıyor, ama o.

Umudun her zerresini cömertçe harcadım.

Ankara-1968

SENSİZLİK

Bilmem ki ne yazayım sensizlik üzerine?

Kelimeler anlatabilir mi sensizliği?

Örneğin, su içmiyor gibiyim. . .

Ankara-1974

DÜNYA

Bu dünya
Yarısı boş dünya.
Ama
Yine de hoş dünya.

Ankara-1966

NE

Gözlerimden sen akıyorsun uyku yerine
En iyisi uyumamak mı, ne?

Ankara-1968

SEVDA

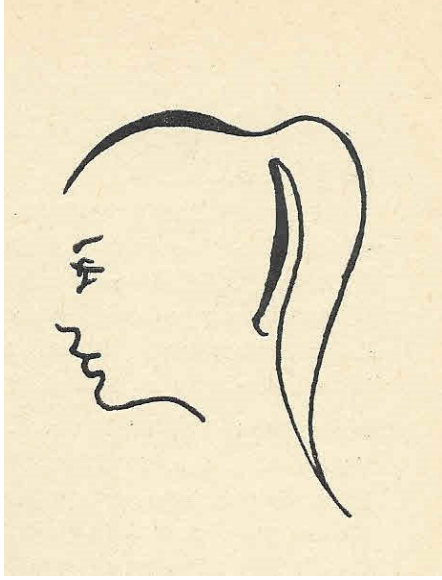
Sevdanın
Başı dumanlı,
Gözü yaşlı.

Sevdanın
İşi gücü
Yakmak.

Sevdanın
Yarısı ateş,
Yarısı su.

Ne zannettin
Boru mu bu?

Ankara-1966

ŞEY

Şey,
Ama nasıl söyleyeyim size
İşte şey.
Hani bakır rengi
Hani tunç rengi
Hani portakal, kavun, karpuz,
Elma, armut, çilek,
En iyisinden muz.
Öylesine bir şey.
Şey
Nasıl söyleyeyim size
İşte şey.

Ankara-1970

KIŞAĞACI

Sana demet demet çiçeklerden
Buzlu Kış ağacı dallarını ayırdım.
Gece yarıları, çılgın fırtınalarda, sesini duyarım
Kızma bana ne olur, kırılma bana.
Zaten bin mevsimsin ömür dağarcığımda.

Kayalıkları döven denizlerde
Göz ışınların gelir, çok bin yıllar ötesinden
Boram buram bahar kokar Kış ağaçları.
Sana sayısız gülücükler içerisinden
Sonsuzluğa sığmayan hayalini ayırdım.

Aynalar çatlamasın diye nöbette tutarım.
Seni sır gibi saklamasın aynalar, korkarım.
Sen buzlu dağım, buzlu havam, Kış ağacım.
Zaten çok mevsimsin ömür dağarcığımda,
Ne olur kırılma bana, bana kızma.

Ankara-1974

BAKIŞ MENZİLİNİN EPEYCE DIŞINDAYIM

Gecenin soğuşunu ayaz köprüden geçiyorum.

Donarsam

kurtaracak

tatlı sıcaklar

uzak.

Bakış menziline epeyce dışındayım.

Göz yaşlarımı avucuma ufalıyorum

Sonra gözlerini yakalıyorum.

Korkulu düşlerle anlaşmamız var sanki.

Bir yaylım ateş ki -bitmezcesine-

Sonra da kaçıyorlar evrenin en derinliklerine,

Bilinmezliklerine.

Sana susuzluğum dayanılmaz

Ve anlatılamaz doyumsuzluklara.

Öyle bir boyadım ki karanlığı, kimse gelemmez.

Yavaş yavaş donuyorum yoksa

Göge haber sal çabuk

Gözlerini göndersinler.

Bakış menziline epeyce dışındayım.

Ankara-1974

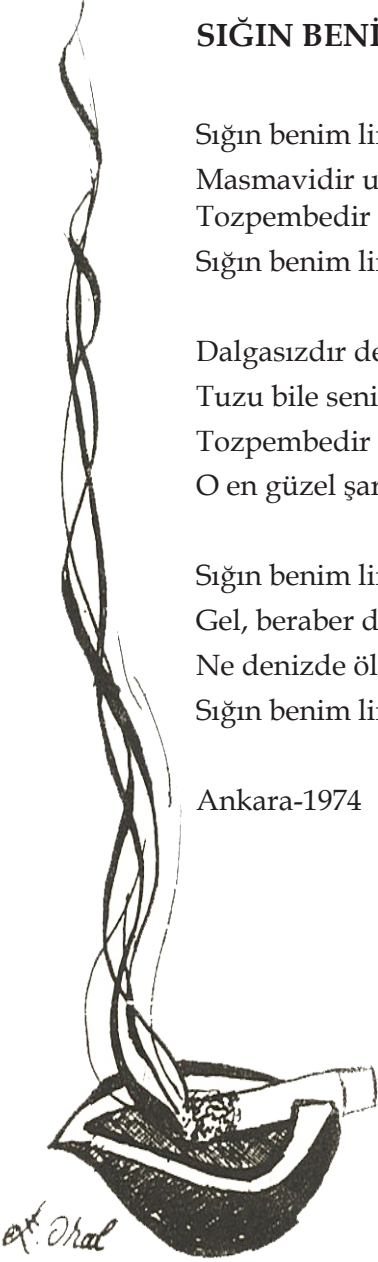
SİĞİN BENİM LİMANIMA

Sığın benim limanıma, fırtına bulamazsın,
Masmavidir ufuklarım, her zaman seni bekler.
Toz pembedir duygularım, seninle yaratılmış
Sığın benim limanıma, sen bensiz olamazsın.

Dalgasızdır denizlerim, kayalıklar uzakta.
Tuzu bile senin için, tatlı gibi katılmış,
Toz pembedir duygularım, seninle yaratılmış
O en güzel şarkılarda söylenirsin dudakta.

Sığın benim limanıma, fırtına bulamazsın,
Gel, beraber dokuyalım, yaşamı bir arada,
Ne denizde ölüm olur, ne de gülüm karada,
Sığın benim limanıma, sen bensiz olamazsın.

Ankara-1974

ELDE DEĞİL

Seni sevmek iyiler üstü iyi.
Çünkü anlıyorsun ya, seni sevmek.
Hayat veren güneş ışığını,
Yeşillik yaratan toprağı,
Suyu sevmek gibi bir şey.
Seni sevmek bir yerde iyi.
Anlıyorsun ya, seni sevmek.

Seni sevmemek kötüler üstü kötü
Anlıyorsun ya, seni sevmemek.
Gökyüzünü sevmemek gibi bir şey.
Yıldızları
bulutları
ay dedeyi
Dünyayı
ağaçları
rüzgarı
Sevmemek gibi bir şey.
Anlıyorsun ya, seni sevmemek. Elde değil.

Ankara-1974

YEŞİLE ÖZLEM

Biliyorum gelmezsin, boşuna bekleyişim.
Karşımdaki sis dağılır dağılmasına
Dalgalar ayırır denizi ortasından.
Yağmurlar kesilir, hep yağacak değil ya.
Ama gelmezsin işte, boşuna bekleyişim.

Ellerim çatladı, bir gör nasıl çatladı.
Hava soğuk, çok soğuk, buz gibi derler ya.
Asker üşümez, üşümez ama hava soğuk.
Tanklı yaşantım nonfigüratif
Kargacık burgacık yazılarım inan ki,
Şiirlerim bile üşüyor öylesine soğuk.
Ben yine seni bekliyorum bu soğukta bile
Ama gelmezsin işte, boşuna bekleyişim.

Şu siyah ne, ya beyaz, ya kırmızı turuncu?
Hiçbiri değil, aslında yeşil o, koyu yeşil.
Sisi karalayan biri var ötelerde
Elinde kocaman fırçası ağaç dallarından.
Karalama be adam, sana ne sisten
Bırak kalsın yerinde boylu boyunca
Belki dağılınca, umutlarım dağılır.

Gelmezsin, gelemezsin boşuna bekleyişim.
Umut tepeceğini kar bassa da hıncahınc,
Tıkansa yollarım açılmazcasına
Ve adını haykırmaktan kısılma sesim.
Yazacağım şiiri gözlerinle boyarım,
İlk Bahar olur mevsim.

Ankara-1974

UMUTLARIMI TANRIYA ATTIM

Neden ağlıyorsun bilmem,
Ellerinde mendiller dolusu gözyaşı.
Resimlerde kaldı tatlı gülüşün.

Melez bir dilber vardı, biliyorsun
İnan, aynalara hapsettim hayalini.

Nepalli, o keçi kokan, ince yüzlü güzeli
Açamadığım demir kapılarda öldürdüm.

Karanlıklardan kılıf yaptım sana
Sinsi gözlerini, dudaklarını koydum.

Okyanusa şişe attım, umutsuz
Yarım kalmış uykularımı arıyordum.

Olanca gücümle büyüttüm Tanrı'yı gözlerimde
Gene de biliyordum, yağmurlar yağmayacaktı,
Leylaklar açmayacaktı sensiz.

Umutlarımı Tanrı'ya attım.

Ankara-1970

YALVARIŞ

Bu masalı burada bitirmeyelim, gel.
Kokladığımız bir gül olsun yaşamak.
Bir kağnı hızıyla da geçsek hayat yolundan,
Ne mümkün sana doymak.

Bu defteri burada kapatmayalım, gel.
Tarlalarda başaklar sararsın bırak.
Yıldırım hızıyla da geçsek hayat yolundan,
Soldurduğumuz bir gül olsun yaşamak.

Göreme-1968

VAZGEÇEMEDİĞİM (Cebecili Kız)

Birisi var dostlarım,
Birisi var, beni dertten derde düşüren.
Anlayışsız.
Birisi var, vazgeçemediğim. . .

Gülüşü baldan tatlı birisi var.
Çaresizliğin korkunçluğuna bırakmışım kendimi
Akıntıya kürek çekiyorum.
Gözlerinde aşkı tatmadım
Gözlerinde yanmadım ama
Nemli rüzgarlar dolu gözleri
Biliyorum. . .

Ben evvelden böyle ağlamazdım,
Yalvarmazdım böyle çıldırasıya.
Ben evvelden aşka inanmazdım.
O şirin kız öğretti her şeyi
Mağrurluğumu o tatlı kız yok etti. . .

Cebeci Caddesi'nde gezerseniz dostlarım,
<Tik-Tak> kahvesinde oturursanız,
Muhakkak gözünüze ilişir.
Ama tanımazsınız;
Binlerce geçenden biridir sizin için
Geçer gidersiniz.

O gitmez dostlarım,
Gitse de gözlerimde hayali
Cebeci Caddesi'nde gezer
Cebeci Postanesi'ne mektup atar.
Üstünde siyah önlüğü,
Beyaz yakası
Elinde çantası
Köprüden geçer, okula gider.
İşte böyle.
Birisi var, kimsenin bilmediği
Birisi var, dertsiz-tasasız
Birisi var anlayışsız
Vazgeçemediğim.

Ankara-1966

İNANIN

Bir sıkıntı var içimde, patlıyorum
Çıldıracağım neredeyse bu dertten.
Yaşamak tatsız bana
Ölmek istiyorum. . .

İnsanlara bakıyorum.
Kimi kumar masasında, oynar mı oynar.
Kimi içki masasında, dertli mi dertli
İnsanlara acıyorum. . .

Kimi sır küpü, kıramazsınız,
Kimi bir resme bakar-bakar ağlar.
Bir tel saç çıldırtır, deli eder kimini
İnsanlara acıyorum. . .

Ağlamak geliyor içimden
Ve yüzüne tükürmek dünyanın.
Ben doğuştan böyleyim.
İnanın. . .

Ankara-1966

İSYAN

Bir fincan kahvede kaldı beklediğimiz,
Ama ne yazık, hep dargın çıkıyor falımız.
O umut dolu maviler
Ateş püskürüyor beyazlara.
Açık bir kapı bile yok, sığınalım.
Başından belliydi yaşantımız bizim
Olamazdı masalımız. . .

Çıkamaz bir sokakmış girdiğimiz,
Günlerce yürümüşüz, yürümüşüz.
Adım atacak halimiz kalmamış;
Yağmur çılgınca sarmış etrafımızı,
Fırtınaların elinde kamçı.
Günahımız sevmekse eğer, razıyız
-Çekilsin üzerimizden -
Korumasın bizi Tanrı'nın elleri. . .

Ankara-1967

TANRI BENİ UNUTTU

Karanlık ama ortalık, yine de mavi
Veya bana öyle geliyor, aslında karanlık.
Işığı yakıyorum, aydınlansın bekliyorum odam
Hayret mavi her taraf, vallahi mavi, inan artık.

Yanımda yoksun biliyorum, ama yanımdasın
Göremiyorum, duyamıyorum, fakat hissediyorum
İşte nefesin, işte gözlerin, şunlar da ellerin belki
Bu sensizlik, senlilik aslında, biliyorum.

Arzularım bulut - bulut, ne var ki çaresizim
Ne olacak, diyelim bu dua tuttu?
Ben aslında sevmek nedir bilmem
Tanrı beni unuttu. . .

Ankara-1966

AHMEDE MEKTUPLAR

Ulan be Ahmet
Ne düşünüyorsun sonunu dünyanın?
Bugüne bak sen, bugüne.
Ekmek mi lazım,
Su mu, kadın mı?
Boş ver be Ahmet!
Olmayıversin.
Bir gün de aç gez,
Ertesi güne Allah kerim. . .
Niye üzgünsün?
Herkes gibi bir dalgan yokmuş,
Güzel elbisen, güzel ayakkapların da yokmuş.
Ne yapalım, dünya ölümlü dünya!
Bugün var, yarın yok.
Ama senin?
Bugün yok, yarın?
Yarına Allah kerim be Ahmet!

Saçların mı uzamış,
Ayakların mı üşümüş,
Yağmurda ıslanmış mısın?
Ne çıkar yani?
Hastalanıver,
Ölüver.
Ne çıkar?
3 milyar insan
2 milyar 999 milyon 999 bin 999 kalır be Ahmet
Sat anasını dünyanın!

Ankara-1968

ÖLÜRSEM

Mavilerin en güzeli senin olsun.
Al, tut, kopar gökyüzünden; giy.
Yeşillerin en güzeli darılırsa darılsın, zararı yok
Bir tokat patlatırsın, olur biter.

Gülüşlerin en güzeli senin olsun.
Mona Lisa çatlarsa çatlasın hırsından, bize ne.
Tut saçlarından, vur yere, bir daha gülemesin
Utansın çerçevenden sahte gülmeye.

Şarkıların en güzeli senin olsun
Notalara sığmazsa sığmasın ne yapalım?
Öyle bir orkestra kuralım ki çalgısız
İnsanlar utansın kendilerinden.

Şiirlerin en güzeli senin olsun.
Ama ben yazmalıyım, istersen olur.
Seni nasıl anlatabilirim kelimelerle?
Ölürsem yazamadığım içindir.

Ankara-1974

UNUTALIM

Sonsuzu bulalım umutsuzlukta
Unutulmuşluğumuzu unutalım ne olur.
Elimizin gölgesi gölgelese de aşkımızı,
Gökten umut taneleri atmasa da bize Tanrı,
En önemlisi gözlerimize perde çekilse, perde,
Unutulmuşluğumuzu unutalım ne olur.

Beynimizin taa içinde koşuşsalar insanlar,
Kara tahtalara ne yazdığımızı bilmesek.
Beyaz eller çizse, her şeyin en beyazını
Anlamsızlığa demir atmasak, olur olmaz.
Attığımız her adım biraz daha dönüş olsa da geriye,
Gitmek istesek, umutlarımızın tükendiği yere.
Kurşun sıksalar kalbimizin en ortasına, kurşun,
Taş atsalar arkamızdan, taş.
Kopsa fırtınaların en hızlısı
Öylesine küfretseler ki, yazması ayıp.
Halatta bulamasak, göklere bağlanalım.
Kaçamasak en kötüsü, utancımızdan.

Unutulmuşluğumuzu unutalım ne olur.

Ankara-1968

ESKİ BİR HİKAYE

-Ye - ye şarkıları
kulaklarımızda.
Afrika' da
"tam - tam" sesleri-

Az daha olacaktı bu rüya Ama olmadı.
Kulakları sağır eden
Bir uğultu başladı önce.
Yıldızları aramaya çıktı kızgın kediler.
Mart ayı da değildi, acayip?

Sonra birçok tuz koydular yemeklerimize
Bizi ne yapmak istiyorlardı,
Niçin tuz koyuyorlardı, çok tuz?
Bilinmez.

Ateş yaktılar sonra Kocaman bir ateş.
Etrafımızda oynuyorlardı.
Bizse öylece duruyorduk
Sonumuzu bekliyorduk.

Kaçabilirdik oysa
Ellerimizi bile bağlamamışlardı
Yüreklerimizi de.
Nöbetçi de yoktu üstelik.
Bomboştuk.

Sonra sevişmeye başladılar.
Ama nasıl.
Hiçbir şeyden korkmuyorlardı
Dünya böyle sanıyorlardı.
Utandık.
Gözlerimizi kapadık.

Ve umulmaz bir şey oldu bir anda
Yaktıkları ateş söndü.
Işıklar söndü.
Yorgunluktan uyumaya başlamışlardı.

Karanlıklara dağılan umutlarımız arttıkça arttı.
Çılgınca koşmaya başladık
Dağ, taş, dere, tepe atladık.
Belki de bu sistemde değildik
Bir kovukta, bir orada, bir burada sabahladık.

Ne zaman gelse aklımıza bu eski hikaye
Titreriz.

Şimdi

Ye - ye şarkıları kulaklarımızda
Afrika'da tam - tam sesleri. . .

Ankara-1970

BİR İNANSANIZ

Ne oluyor bu köpek havlamaları, uzun uzun
Sanki birisini parçalıyorlar.

Korkudan sokak lambalarını da söndürdüm,
inanmazsınız.

Gecenin rengini korkuyla boyuyorlar.

Anlatılmaz bir karanlığın içerisindeyim.

Allah'ın ayazında kar donmuş, gülüşlerin donmuş.

Bir de kulakları tırmalayan bu uğultu yok mu

Sokak lambalarını da söndürdüm korkudan,
inanmazsınız.

Şimdi gözlerinin ışığı dünyamı aydınlatan

O hani tatlı yeşil, bazen koyu oluyor.

Benim ki ölmek korkusu,
Benim ki sensiz ölmek korkusu, gelin bakın.
Kocaman kocaman değirmen taşları bir de.
Ha düştü başıma, ha düşecek.
Korkudan yorganı da başıma geçirdim inanmazsınız.

Bir inansanız, bir inansanız.
Ne böyle bitecek bu anı,
Ne böyle gidecek bu upuzun yol.

Sevmekle sevilmek arası 15 dakika
Bir koşuda alacağım inansanız.

Ankara-1970

GEL ETME

Uykusuzum, gel etme, birkaç mısra yazayım,
Gül gözlerime girerek, beni uyutma.
Bu dünya sen olursan çiçek bahçesi.

Bir şey var ama bulamıyorum,
Hadi beraber arayalım.
Ama nasıl
ama neyle
bilemem.

Denizin orta yerinde bir sevimli kedi
Kuyruğunu balıklara kaptırmış ağlıyor.
Ama ben ağlayanları sevmem.
Ağlayan kedileri, hiç sevmem,
Onu da biliyor.

Bir sevgilim vardı, Şebboy, halen var.
- Ben ondan bütün Şebboyları severim -
Zaman dursa öpüşmemizin tam ortasında
Müzik dursa uğuldarken gök gürültüsü kulaklarımızda.
Dünya dursa denizin en derin yerinde,
kedinin ağladığı yerde.
Diyebilsek Tanrı'ya usulca:
- Deniz dalgalı
deniz korkunç
deniz deli -

Bırakalım her şeyi,
Mutluluğu arayalım.

Ankara-1974

ALAY

Bir tekme sallayasım geldi
Dünyanın ters yüzüne.
Dünya bana baktı güldü,
Ben dünyaya.
Bir kahkaha kopuverdi,
Göklerin yanılmışlığına.

Yağmur yağıyordu
Arılamak için dünyayı
Ama dünya temizlenmiyordu
Daha çok kirleniyordu.

Ben seni arıyordum
Umutsuzluk bulutlarında
Bir tekme sallayasım geldi
Bütün hıncım toplanmıştı ayaklarımda.

Ankara-1974

GEÇENİN SINIRI

Gündüzün darılması olmasa
Her şey yerli yerine oturacak.
Gecenin sınırını çizdim mi tamam.
Bozkırlarda kurt benzerlerinin uluması
Korkutmak için geceyi.
- Ama her seferinde yine gelen geceyi -
Kurt benzerlerinin ağlaması olmasa.
Gecenin sınırını çizdim mi tamam.

Çok uğraştım, çok zor oldu ama,
Çizdim bile.
Bir eski kentin cansız ışıklarıyla
Sulardan fışkıran söğüt ağaçları.
Nefes nefese yetişen eski yüzyıllar.
Yarının öyküsünü milim milim geçmiştiz.

Gladyatör-arşlan maçı yarım kaldı
Çünkü arşlan kaçtı
Zorla dövüşüyorlardı.
Side'de, Kleopatra'yı karşılama törenini kimse takmadı.
Tören bırakıldı.
Çünkü Antonius da kaçtı tarih ötesine.

Köpüklerin yarışı
Finişe yakın Manavgat'ta.
Bitmeyecek hiç bu yarış
Nehirler kurumadıkça.
Ne olursa olsun, bırakalım, neyse ne
Karışmayalım evrenin düzenine.

Ankara-1974

KIRINTISIZ BİR YAŞANTI İSTİYORUM

Yıldızlar, ay, güneş
Götüremez içimden ezikliği.
Üzerimden gök geçmiş sanırsınız
Aldanırsınız.
Anlatamam duygularımın sesini.

Öyle gülünç üzüntüleriniz var ki, içinden çıkamadığınız
Öyle cılız
 öyle sıska
 öyle bodur.
Ama siz, bir dev yaratıyorsunuz kafanızda,
Her dem aklınızda
Anlatamam içimdeki kırıklığı, döküklüğü,

Paramparça ediyorsunuz bir şeyleri anlayın.
Bırakın kalsın yerli yerinde
Gökte ay, güneş ve yıldızlar
Kııntısız

Bir

Yaşantı

İstiyorum

Kııntısız.

Yok ediverin yokluktaki yokluğu
Ne olur. . .

Ankara-1974

ÇOCUK

Söyle bana
O maviyi nereden aldın çocuk,
Nasıl saklayabildin gözlerinde?

Bak bana
Biraz da gülümse.
Böylesine,
- İnsanı deli edercesine -
Gülümsemeyi kimden öğrendin çocuk,
Nasıl esir ettin yüzüne?

Anlat bana.

okulunu,

derslerini,

arkadaşlarını,

evini ve her şeyini.

Sana kelimeleri böyle sihirli söylemeyi,

İnsanı tatlı tatlı zehirlemeyi kim öğretti?

Seni sevmek suç mu çocuk?

Gözlerini, gülümsemeni, konuşmanı sevmek suç mu?

İnan bana.

Yanımda olmasan da güzel,

Düşünmek bile güzel seni.

SENİ ÇOK SEVİYORUM ÇOCUK.

Ankara-1967

3. KISIM

NELER DEDİLER

Sadık Erdoğan'ı bazı sanat dergilerindeki şiirlerinden tanırırsınız. Geçen yıl "Kutuplarda Bahar" adlı kitabını çıkaran Erdoğan, bu yılın başında da "Ölümsüzlüğün İlk Harfi" ni yayınlamış. Küçük, temiz baskılı, güzel kağıtlı bir kitap. Bu ufak kitabında Erdoğan zaman zaman güçlü, zaman zaman uslu ve zaman zaman şaşkın, fakat yine de güzel.

ÇELE, Şubat 1967

Sadık Erdoğan, işte yepyeni bir isim şiir dünyasında. Bunaltma yok kişiyi, kişiyi sıkmak yok. Aksine haz veriyor. Umutlanıyorsunuz onunla beraber, onunla beraber seviyorsunuz, üzüyorsunuz, hatta onunla beraber seviyorsunuz.

Sadık Erdoğan'ın deyişi kendisine has. Sizi alıyor hayal dağlarının ta tepelerine çıkarıyor, bir de bakıyorsunuz tepe taklak düşmüşsünüz gerçek denizine

A.Cenk KORAY
Yeryüzü Seninle Güzel

Sadık Erdoğan'ın "Kutuplarda Bahar" adlı şiir kitabından sonra yayınladığı ikinci eseri. Şairin umut verici ve içtenlikle yazdığı şiirleri var.

HAREKET, Şubat 1967

Yepyeni bir şair adayı Sadık Erdoğan. Üstelik bu da ikinci kitabı. Yersiz bir aceleciliğin ürünü.

Tarık Dursun K. MİLLİYET, 31 Ocak 1967

Şairin şiir tekniğini bilmesine rağmen kötümser duyguları dile getirmesine şaşık. Dünyaya daha iyimser gözlerle bakabilir.

DEFNE, 31 Mayıs 1966

“Ayakların mı üşümüş
Yağmurda ıslanmış mısın?
Ne çıkar yani?
Hastalanıver, ölüver, ne çıkar?
Üç milyar insan,
İki milyar 999 milyon, 999 bin, 999 kalır be Ahmet
Sat anasını dünyanın.”

Güzel şiirleri var. Gelecekte umut vadediyor. Ama unutmaması gerekir ki, dünyanın anasını satmak için ilkin yavaşaması gerekir Ahmet'in.

Dr. İhsan Ünlüer CUMHURİYET, 23.08.1970

Bugünden sonra bu sütunlarda şiirlerini takip edeceğiniz Sadık Erdoğan ikinci kitabını geçenlerde yayınladı. “Ölümsüzlüğün İlk Harfi” kitabın adı. Temiz baskılı, desenleri karikatürist Sedat Örsel’in başarılı kaleminden çıkmış, acı-ızdırıp-hüzün dolu, güzel mısraların süslediği sayfalar. Kendisinin ilerde daha başarılı bir imza olacağına inanıyorum.

M. Harun Erdoğan GÜNDÜZ, 15 Temmuz 1967

Gazetecilikten tanıdığım Sadık Erdoğan, üst üste şiir kitapları çıkardı. Şiirlerinin bende bıraktığı izlenim, çağının ve gençlik yıllarının etkisini taşımasıydı. Dileğim, Sadık Erdoğan’ın kalemini yurdun sosyal gerçeklerine de yöneltmesidir. Bunu bekliyorum.

Mustafa Ekmekçi
Cumhuriyet

Daha çok sosyal yönüyle tanıdığım Sadık Erdoğan’ın sosyal düşünceleri de şiir kadar ince ve içten.

Her yönüyle mükemmel bir kişi olan Erdoğan’ın sanat ve düşün yönündeki başarılarının sürekli olmasını yürekten dilerim.

Abdullah Emre İleri
Şiirlerim

Geçen yıl yayımladığı “Kutuplarda Bahar” adlı kitabının ardından, bu yıl da “Ölümsüzlüğün İlk Harfi” ile karşımıza çıkıyor Sadık Erdoğan.

Uzun süreden beri Defne, Şölen, Su gibi dergilerde, bazı yöresel gazetelerde ve Ajans Türk Antolojilerinde şiirlerini izlediğimiz Erdoğan, gün geçtikçe daha iyiye-güzele yönelmektedir kuşkusuz.

“Ölümsüzlüğün İlk Harfi” ozanın geçirdiği bu olumlu aşamanın ürünüdür.

Sadık Erdoğan’ın şiirde kişilik kuracağına inanıyoruz.

Aykut Poturoğlu
1967-Ölümsüzlüğün İlk Harfi

TIPKI BASIMA ÖNSÖZ

Sevgili arkadaşım A. Cenk Koray öldü. 1963 yılında Ankara Hukuk Fakültesi'nde aynı sıralarda başlayan arkadaşlığımız ve dostluğumuz öldüğü ana kadar devam etti. Dile kolay. Tam tamına 37 yıl.

Fakültede o yıllarda şiir günleri, münazaralar, açık oturumlar, diploma törenleri yapılırdı. Şiir günlerine genç iki şair olarak beraber katılırdık. Bazılarını da düzenlerdik. Münazara turnuvaları, açık oturumlar, bizsiz olmazdı. Diploma törenlerini bir yıl Cenk, bir yıl ben sunardık.

Fakültede grubumuzun ismi "Mosmor"du. Şimdi hepsi saygın birer hukukçu olan grup üyeleri arasındaki dostluk ve kardeşlik ilişkileri halen devam ediyor. Kurtuluş Çelebi, Tanju Uygur, Mesut Erdem, Ufuk Bayazıt, Yücel Argun, Temel Önder, Yüksel Bilgin, rahmetli A. Cenk Koray.

Birkaç yıl önce Cenk ile kararlaştırmıştık. İkimizin de şiir kitaplarını tek baskı olarak yeniden yayımlayacaktık. Bu çalışmayı bana yüklemişti. Ama kismet değilmiş. Ölümünden sonra ise saygısızlık mı olur diye düşünüyorum. Kız kardeşi Rahşende ve eniştesi Mehmet aksi fikirde.

Bu arada 1968 yılında beraber çıkardığımız kitabımızın tıpkıbasımını yapmayı onun anısı önünde bir saygı görevi kabul ettim.

Bu tıpkıbasımı sevgili dostum A. Cenk Koray'ın anısına adıyorum.

Sevgilerimle.

Sadık Erdoğan
Ankara Barosu Başkanı

4. KISIM

SON ŐİRLERİ

SON ŞİİRLER ÜZERİNE

Şiirsel hayatımın son günlerinde bende tedirgin edici duygular oluştu.

Şiir dünyasını incelediğimde bir kısım şiir yazarların aruz, hece vezni gibi vezinlerle yazdıklarını, bir başka kısmının ise “serbest tarz” dediğimiz bir şekilde yazdıklarını gördüm. “Akrostiş” denen mısra baş harflerinin sırayla aşağıya doğru okunduğunda, ortaya bir ismin çıktığı şiirsel oyunlardı bunlar. Ben biraz değiştireyim dedim lisede. Birinci mısranın birinci, ikinci mısranın ikinci, üçüncü mısranın üçüncü harfleri yukardan aşağıya doğru okununca ortaya “gizli akrostiş” dediğim şiir şekli çıkıyordu. Bunu denedim. Şimdiye kadar da bundan kimseye bahsetmedim. İlk kez şimdi yazıyorum.

Son günlerde güneş sistemi dışındaki sistemler için şiir yazılamaz mı diye sorguladım kendimi. Birkaç yıldır yazdığım son şiirlerimin çoğunu bunun için yazdım. Sonraki satırlarda göreceksiniz. Yepyeni bir düşünce sistemidir. Tamamen bana ait düşüncelerdir.

* * *

2002 yılında baroda düzenlediğimiz bir müziksel forumda rahmetli Atilla Özdemiroğlu bir şiirimi bestelemek için istedi, yine bazı bestekar arkadaşlarım beste yapmak için şiirlerimi istediler ama o zamanlar vakit ayıramadığım için bu projeyi hayata geçirmek ne yazık ki mümkün olmadı, şarkı sözü yazmak ilginç olacaktı.

ALTI OKKA

İşte, yapayalnızım Kış Ağacım.

Çılgık atan martılar,

sevdiklerine,

çok sevdikleri seni

anlatıyorlar.

Sonra erişilmezliğin en uç noktasına seni atıyorlar.

Onun için sessizliği ve sensizliği,

Bir ışıldak huzmesinin

bükülmez uzunluğuna,

sonsuzluğa yatırıyorlar.

Artık kimseler yok, dünyalar önünde

O devirler geçmiş Kış Ağacım

Artık bir ufak sinek, binleri korkutuyor.

Zaman geçecek

Gözdağı dünyalarının mağarasındaki karanlık kulübelerde

Altı okka yapacağım ölümle, hayatı.

Ankara-2016

ŞEYTAN

Sessizliğin ucuna hoparlör bağlamışlar.
Ağzı bozuk geyşanın sütü bozuk anası
Aklına ne gelirse düşünmeden söylüyor.
Sanırsın ki, tüm kargalar bağırınca bülbül olur.

Duyulmayan şarkının bestesi yapılmamış,
Sözlerini ararsan uzayda tapusuz tarla,
Bulamazsın, yazılmamış.

Çünkü karın tokluğuna,
İster notalı, ister notasız

Şarkıyı çalanlar, olmayan meydanlarda
durmadan oynuyorlar.
İster paralı, ister parasız.
Yağmayan kar taneleri sizi nasıl okşarsa
Altında hani zevkten çıldırırınız.
Sanırsınız ki her zaman şeytan güzeldir.
Sizi de kandırır, sizi de kandırır
Beyaz giyse melektir.
Yüreklere dokununca,
Çok saf olur,gönül olur.

Okunamayan şiirin yarısı, tam tamına beş kuruş
Öteki yarısına başka bir şey istemez.
Sanırsın ki, dikenleri, toplanınca gül olur.

Ayvalık-2015

ZAMANLAMA HATASI

Kendimi bildim bileli,
Her zaman merak ederim.
Yaşamım başka dünyalarda mı,
Milat öncesi mi, sonrası mıydı?
Yıllardan hangi yıldır,
Aylardan hangi aydır,
Günlerden hangi gündür?
Yoksa o ayrı dünyalarda
Bunların adları başka mıydı?
O dünyalarda yıldızların ismi
Mars, Jüpiter, Plüton
Veya Venüs, Uranüs, Satürn müydü?

Renkler orada da sarı, yeşil,
Kırmızı, beyaz, lacivert, kavuniçi miydi?
Yoksa renklerin de başka renkleri mi vardı?
O dünyalarda başka güneşler mi,
Oralarda hayat içinde hayat,
Oralarda yaşam dışında yaşam
Oralarda bilinmezlik mi vardı?

Sen var mıydın, yok muydun,
Yaşananlar bir rüya mıydı?
Veya zamanlama hatası.

İstanbul-2016

YAŞAMAK

Küçük bir noktaya sığdırdım hayatı.
Bu nokta koşmaktı,
Bu nokta coşmaktı,
Bu nokta gözlerden gönüllere bakmak,
Bazen çılgın,
Bazen yılgın,
Bazen yorgun.
Uçsuz bucaksız çöllerde umutları,
Denizlerde gemileri yakmaktı.

Bu nokta yedi kat göğe çıkmaktı,
Nehirlerden nehirlere akmaktı.

Küçük bir noktaya sığdırdım hayatı,
Bu nokta yaşamaktı.

Ayvalık-2014

KALMADI

Umutlarımı rafa kaldırdım
Seninle işim zor
Hem de çok zor.
Gökyüzü daraldı mı hıza cefa çıkarır.

Öncelikle sonsuzlukta kayboldun,
Düşünce seli önüne katamadı seni.
Varlıkla yokluk arası bir kara duvar
Üzerinde kaval mı çalınır a iki gözüm?
Umutlarımı rafa kaldırdım.

Artık sesler içinde sessiz,
Artık renkler içinde renksiz,
Artık mavilikler kişiliksiz,
Artık sensizim sensiz,
Artık çerçevesiz, çaresiz.

Uzun geceler boyunca,
Ne rüyalar gördüm, ama onlar tektiler,
Ruh muydular neydiler?
Belli idi ki,
Başka bir zamana gidecektiler.
Umutlarımı da onlarla o zamana gönderdim.
Seninle işim kalmadı.

Ayvalık-2014

HAYDİ GEL

Gel yanıma,
Biraz soluk alalım, gökte nar sepetinden.
Geleceği çalalım, yıldızlar göletinden.

Gel haydi,
Tüm güneş sistemleri çağırсын bizi
Sonsuzluğun ötesine koysunlar merdiveni.

Haydi gel,
Kendimizi boyayalım, en güzel renklerle
Gidilmezi bulalım, her yaşamda birlikte.
Gel yanıma, gel haydi, haydi gel
Yarını yaşayalım, bugünün gerçeğiyle,
Kendimizi yaratalım, sonsuzluk özlemiyle.

Ankara-2012

SOFRA

Gökyüzlerinde,

Yıldız masalarda,

Dopdolusun,

Yalnızsın.

Zamanı geçirmeye çalışacaksın,

Zamanı geçirmeye çalışacaksın.

Zaman geçmeyecek.

Bekleyeceksin, bekleyeceksin, bekleyeceksin,

Ama geçmeyecek.

Bakacaksın ki ileri uçta çılgın bir çatal.

Arkasına takılmış sayısız kuzu kulak,

Sonrasında kocaman bir kaşık,

Gül tanesi bir bıçak.

Sofra dolu mu dolu, ağzına kadar.

Ön tarafta çalgıcılar çalıyor da çalıyor,
Hanendeler çıldırmışlar, oynuyorlarda oynuyorlar.
Sense arka taraflarda sessizce duruyorsun.
Burası dünyaların çarpımı sanki
Unutma bir üflesen söz olur,
Birazcık gülsen müzik olur.

Sözcüklere külahı ters giydireceksin.

Ayvalık-2017

KARAKEDİ

Dağ başlarında korkak bulutlar
Korkuyorlar.
Başlarına bir şey gelmesinden.
Hava çılgın mı çılgın.
Kar yağıyor delice.
Biraz ileride bir kulübe.
İçinde birkaç kişi
Ayakta durmaya çalışıyorlar.
Oturacak “yerleri” yok.
Çünkü sandalye mandalye hiçbir şey yok.
Kulübe rüzgardan
Sallandıkça sallanıyor.
Sallandıkça içeride onlar da sallanıyorlar.
Kulübe yıkılır mı diye de düşünüyorlar.

Ocak varmış gibi, kuru fasulye varmış gibi
Kaynadığına inanıyorlar.
Yiyecek çatal kaşık
Konacak tabak da yok zaten.
Sadece olmayan bir tencere.
Ve içinde kuru fasulye.
Yağsız mağsız anlayacağınız.
Soğan yok soğan, acı biber yok.
Düşünüyorlar, düşünüyorlar
Akıllarına bir şey gelmiyor.

* * *

Simsiyah bir karakedi.

İstanbul-2017

ÖTE Mİ

Güneşe saklan gülüm,
Güneş senden öte mi?

Evren durarak dönsün,
Sıcaklıklar buz olsun.
Ortalık sudan çamur,
Temiz sudan çamur, çamur.

İstemediğin yiyeceğe,
Şekeri kat, tuz olsun.
Ne kadar çırpırırsan çırpın,
Ne yaparsan yap, hamur.

Seveceğin güzelde acele etme,
Biraz sabret, varsa yoksa zaman geçsin.
Sular kaynasın, kız olsun.
Çok beğenirsin, çok.
Samur, samur.

Ankara-2017

ÇARŞAF ÖRTELİM

Güneşe su damlıyor,
Göğün kim bilir kaçınıcı katından.
Şıp diye, şıp şıp diye.
Ay gözünü kapatmış, belli ki utanmış.
Yıldızları azarlıyor
Gizli gizli bakmayın, ayıp diye-ayıp diye.
Güneşi saklayalım ayıptan
Üstüne çarşaf örtelim.

İstanbul-2017

NETAMELİ NAMUSSUZ

Dut karası bir günlük,
Don gömlek iki para.
Ahlak sığmış içine.
Netameli namussuz,
Biraz gülse gül olur.

Bana sen hemencecik seviyorum der misin?
Ya da pencerenin önünden çıkıverip gider misin?

Kalbini bir bir aç da
Çok güller sarsın seni.
Hiç bekleme kenarda
Atla üstüne haramın
Hemen simsiyah yapsın seni.
At üstünden perdeyi
Gipgiyinik kalasın.

Çıtır çıtır güvercin.
Ne bugün böyle biter
Ne bu gece çekilir.
Hep sen gelirsin akla
Neden böyle kim bilir.

O çok güzel gözlerin
Gözlerin önce gelir.
Hep sen gelirsin akla
Neden böyle kim bilir.

Çılgınca bir sessizliğin ortasında müzik var.

Ayvalık-2014

5. KISIM

**SEVGİLİ EŞİM
AYŞE NERMİN
VE KIZLARIM
CANAN'A VE ASLI'YA**

AYŞE'YE

Ay ver bana gözlerinden
Ay ver, durma, n'olursun.
Akşam serinliğı üşütmesin seni
Göze gelme, yoksa bulutlar üstündedir.
Gecem seni koruyacak, bilesin.

CANAN'A

Canan geldi dünyaya, sanki bir güneş doğdu.
Girdi bütün kalplere, renk oldu, şekil oldu.
Sustu bütün notalar, herkese müzik oldu.
Canan güldü dünyaya sanki dünya cennet oldu.

ASLI'YA

Bu şiir sana kızım, hiçbir zaman yazılmadı.
Bu şarkı sana kızım, bestesi yapılmadı.
Sen gerçekten perisin, her gülüşün candan, tatlı.
Böyle sevgi yok kızım, dünyalarda yaşanmadı.

6. KISIM

FOTOĞRAFLAR

Tuncay A. / Hakkı Suhan Ökay / Mahir Coşkun / İbrahim Arısoy / Kemal Hakkıoğlu
Ünsal Tatar / Sadık Erdoğan / Metin Barbağcı
6.4.2002

ANKARA BARO
(01 ŞUB)

Handwritten signatures and names in Turkish, including: Hakkı Şahin, Av. Semih Güneş, H. Ş. Şenel, H. Ş. Şenel, Sağlık Eroglu, and Semra Aksoy.

SU BAŞKANLARI TOPLANTISI
(2016)

Özdey M. Feyzi
Erzant E. Kuru
Atılardan
Atılardan
H. Canlarca

ABAYS'A DOKTOR ALIM TÖRENİ
H. Sami Türk-Hasan Gemici

1965 CHP Genel

Merkezi

Metin Başbay-Ayşe Nermin Erdoğan-Uğur Uzer
Egemen Tomak-Mehmet Cengiz

Avukat Ali Yılmaz-Rabat Baro Başkanı
Paris Barosu Genel Sekreteri-Ömer Çiftçi

**KUZEY KIBRIS TÜRK CUMHURİYETİ
CUMHURBAŞKANLIĞI**

ayı :

Lefkoşa,

29 Temmuz 2002

**Sayın Av. Sadık ERDOĞAN
Ankara Baro Başkanı,
Ankara,
TÜRKİYE.**

Antalya Konferansı için size ve şahsınızda tüm arkadaşlarınıza en içten duygularla takdirlerimi ve teşekkürlerimi duyurmak istedim.

Bu tür etkinliklere 20 yıl, 10 yıl önce başlamış olsaydık bugün Kıbrıs mes'elesinin ne olduğunu anlatmakta bu kadar zorluk çekmeyecektik.

Görevinizi yeni bir arkadaşınıza devrediyormuşsunuz. Herhalde, milli davamız hakkındaki coşkun ve coşkulu görüş ve düşüncelerinizle yapacağınız bu görev devri sizlere ve Baronuza hayırlı olsun dileğiyle saygılar sunarım.

**Rauf R. DENKTAŞ
KKTC Cumhurbaşkanı**

Baro İlk Hakem Heyeti-01.03.2002

Ünsal TOKER-Aydın SÖYLEMEZ-Uğur UZER
Ömer ÇİFTÇİ-Zafer MERZİFONLUOĞLU
Mehmet CENGİZ

1967-Münazara Ekibi
Yaşar SEVÜK-Nail GÜRMAN
Haluk GÜNUĞUR-Sadık ERDOĞAN

Uğur UZER-Faruk SARIASLAN-Emine ERGÜL
Semih GÜNER- Halil NİMETOĞLU-Erdal İNÖNÜ

5 Kasım 1967-Ankara Üniversitesi Hukuk
Fakültesi Diploma Töreni

G. Çelebican-T. Akıntürk-İ. Akipek-F. Erem
Turan Ateş-A. Naim İnan

ÖZEL HUKUK'A HAYIR YÜRÜYÜŞÜ VE TOPLANTISI 1969

Sadık ERDOĞAN-Mukbil ÖZYÖRÜK
Uğur ALACAKAPTAN-Akın DÜREN
Münci KAPANİ-Yaşar SEVÜK

Sadık ERDOĞAN-Nail GÜRMAN Uğur ALACAKAPTAN-Emre İLERİ
Tamer DEMİRDÖĞEN

